

Ordförande Maos teori om de tre världarna är ett viktigt bidrag till marxismen-leninismen

Artikel av ledaravdelningen vid *Renmin Ribao* (Folkets Dagblad) 1 november 1977

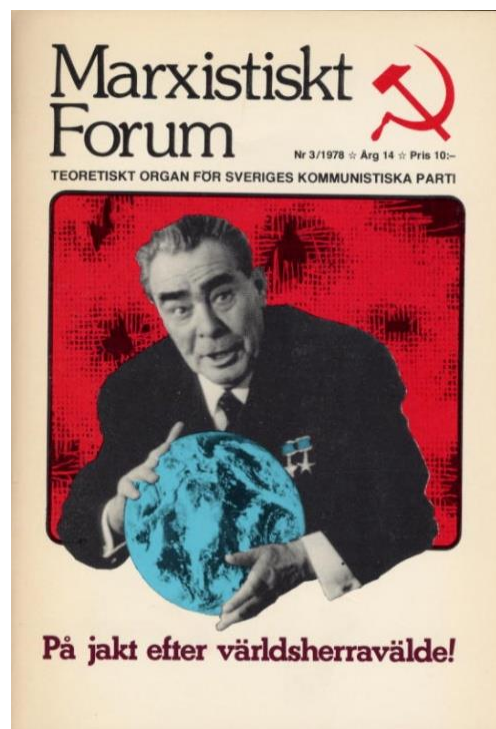
Huvudartikeln publicerades på engelska i *Peking Review* nr 45 1977. Referenser även i nr 46, 47 och 48 1977. På svenska 1978, översättning: Erik Göthe

Introduktion

För en historisk genomgång av den kinesiska utrikespolitikens utveckling, se [Kina, vänstern, Vietnam & utrikespolitiken](#) (särskilt artikeln ”Den kinesiska utrikespolitikens utveckling”).

Den som introducerade ”teorin om de tre världarna” var Deng Xiaoping (Teng Hsiao-ping), vid FN:s råvarukonferens i april 1974, men det dröjde till 1977 innan den lanserades i stor stil, vilket skedde med publiceringen av artikeln nedan. Den följdes av en kampanj, med ett stort antal artiklar och skrifter med samma tema. Avsikten med denna kampanj var att teoretiskt motivera och underbygga den utrikespolitik som kineserna förde i slutet av 1970-talet och början av 1980-talet, där Sovjetunionen i allt större utsträckning framställdes som huvudfiende för alla världens folk.

De Peking-trogna organisationerna följde efter och översatte flera av dessa texter, eller bidrog med egna som på olika sätt understödde ”trevärldarteorin” och dess syn på världsläget (t ex att vi stod på randen till ett nytt världskrig som skulle startas av Moskva). Det svenska SKP publicerade mängder av sådana artiklar i sin press (*Gnistan*, *Marxistiskt Forum* och *Clarté*) och gav även ut skrifter, t ex *Teorin om tre världar – En historisk bakgrund*, som var en samling artiklar översatta från *Peking Review*. Även Svensk-kinesiska vänskapsförbundet deltog i denna kampanj.

Framsidan på *Marxistiskt Forum* nr 3 1978

En viktig poäng i sammanhanget är att kineserna igångsatte kampanjen om ”teorin de tre

världarna” först i slutet av 1977, dvs drygt ett år efter Maos död. Detta har föranlett vissa maoister och även andra att betvivla att Mao verkligen skulle ha omfattat denna teori. I stället skulle Deng Xiaoping vara den verkliga upphovsmannen till teorin, som han försökte underbygga med mer eller mindre lösryckta uttalanden av Mao, som ingalunda hade haft som avsikt att formulera någon sådan teori om världsläget.

Trevärldarteorin utsattes för en hel del kritik, och då inte bara från sådana som redan tidigare varit kritiska till Kina. Den intog även en viktig plats i den kritik mot Kina (och Mao) som albanerna framförde efter brytningen mellan de två länderna – se dokumentsamlingarna [Kinas brytning med Albanien](#) och [Enver Hoxha om maoismen](#).

Martin F 5/5 2015

Det har gått mer än ett år sedan vår store ledare och lärare ordförande Mao Tse-tung gick bort. Han finns inte längre hos oss men han har lämnat oss ett mycket rikt och värdefullt arv. Mao Tse-tungs oövervinnliga tänkande kommer alltid att upplysa kampens väg för oss när vi fortsätter revolutionen.

Under sitt liv som stor revolutionär övertog, försvarade och utvecklade ordförande Mao Tse-tung marxismen-leninismen, teoretiskt såväl som praktiskt. Hans insatser för den kinesiska revolutionen och för världsrevolutionen är odödliga.

Under ordförande Mao Tse-tungs ledning segrade det kinesiska folket i revolutionen mot imperialismen, feodalismen och byråkratkapitalismen, grundade den socialistiska Folkrepubliken Kina och åstadkom en radikal förändring av läget i Östern och hela världen. Under det han vägledde den kinesiska revolutionen genom dess olika stadier, löste han rätt sådana grundläggande frågor som den om att gripa statsmakten genom att i väpnad kamp omringa städerna från landsbygden, om att upprätta proletariats diktatur genom att vinna en landsomfattande seger i den ny-demokratiska revolutionen och övergå till den socialistiska revolutionen och om att utveckla socialismen och förhindra kapitalismens återupprättande genom att fortsätta revolutionen under proletariats diktatur. I en ny epok under nya omständigheter samlade och sammanfattade han rikhaltiga erfarenheter av revolution och socialistiskt uppbygge och åstadkom en betydande utveckling av den marxist-leninistiska teorin. Detta är en värdefull tillgång för såväl det kinesiska folket som världsproletariatet och världens revolutionära folk.

Ordförande Mao höll konsekvent fast vid den proletära internationalismen och i enlighet med den formulerade han Kinas linje, principer och riktlinjer inom utrikespolitiken och gav vägledning för deras tillämpning. Han lärde att vi skulle stärka vår enhet med de socialistiska länderna och med proletariats och de förtryckta folken och nationerna över hela världen och fast stödja alla länders folks revolutionära strider; han lärde oss att följa de Fem principerna om fredlig samlevnad vid utvecklandet av förbindelser med alla länder, att ståndaktigt bekämpa imperialismens och socialimperialismens angrepps- och krigspolitik och supermaktshegemonism, att bekämpa varje yttring av stornationschauvinism i våra förbindelser med andra länder och att aldrig sträva efter hegemoni. Under lång tid tillämpade hans nära vapenbroder kamrat Chou En-lai hans revolutionära linje inom utrikespolitiken med fasthet och på ett framstående sätt. Vi kineser kommer att följa vår ärade och älskade premiärminister Chous exempel och alltid troget genomföra detta arv efter ordförande Mao.

I det ordförande Mao förenade marxismen-leninismens allmängiltiga sanning med världsrevolu-

tionens konkreta praktik analyserade han vetenskapligt det internationella läget i olika epoker och drog en rad kloka slutsatser. Därigenom främjade han kraftigt proletariats revolutionära sak och de förtryckta nationernas befrielse över hela världen.

Med en proletär revolutionärs djärvhet och vision inledde ordförande Mao en betydelsefull strid inom den internationella kommunistiska rörelsen för att tillbakavisa den moderna revisionismen med den sovjetrevisionistiska renegatklicken som centrum och slöt världsproletariatet kring sig i fortsatt kamp under marxismen-leninismens kampfana.

Ordförande Mao lade fram teorin om treindelning av världen vid en tidpunkt då de bägge supermakterna, Sovjetunionen och Förenta staterna, invecklade sig i en strid på kniven om världshegemonin och aktivt var färd med att förbereda sig för ett nytt krig. Denna teori förser världsproletariatet, de socialistiska länderna och de förtryckta nationerna med ett mäktigt ideologiskt vapen för att smida en enhet och bygga upp den bredaste enhetsfront mot de bägge hegemonisträvande makterna och deras krigspolitik och för att driva världsrevolutionen framåt.

Ordförande Mao var vår tids störste marxist-leninist. I likhet med Lenin var han den store läraren för det internationella proletariatet och de förtryckta folken och nationerna. Han har gjort en ovärderlig insats för mänsklighetens framåtskridande.

I denna artikel ämnar vi till en del förklara hans teori om de tre världarna och dess vittgående betydelse för alla länders folks revolutionära kamp.

Treindelningen av världen är en vetenskaplig marxistisk värdering av de konkreta förhållandena i dagens värld

Ordförande Maos teori om de tre världarna sammanfattar vetenskapligt de objektiva förhållandena i klasskampen på världsarenan i dag. I denna teori övertog, försvarade och utvecklade han grundprinciper inom marxismen-leninismen.

I ett samtal med ledaren för ett land i tredje världen i februari 1974 sade ordförande Mao: **”Enligt min mening bildar Förenta staterna och Sovjetunionen den första världen. Japan, Europa och Kanada, mittdelen, tillhör den andra världen. Vi är den tredje världen. Tredje världen har en väldig befolkning. Med undantag av Japan tillhör Asien tredje världen. Hela Afrika tillhör tredje världen och likaså Latinamerika.”**

Denna indelning är en vetenskaplig slutsats som grundar sig på en analys av hur de grundläggande motsättningarna i världen av idag har utvecklats och förändrats i överensstämmelse med Lenins teser att vår epok är imperialismens och den proletära revolutionens epok, att imperialistiska länders utveckling är ojäm och imperialistmakterna oundvikligen försöker nyuppdelade världen med hjälp av krig och att världsproletariatet, emedan imperialismen åstadkommit hela världens uppdelning i förtryckande och förtryckta nationer, måste kämpa tillsammans med de förtryckta nationerna.

För att få en riktig förståelse av ordförande Maos tes om treindelningen av världen måste vi tillämpa den dialektiska materialismen för att värdera dagens internationella politiska företeelser och börja från det konkreta och inte från det abstrakta, just som Lenin och Stalin gjorde när de diskuterade sammanhangen mellan nationella och internationella problem och sade att dessa”... **måste betraktas . . . inte isolerat utan i världsomfattande skala**”¹ och **”inte får bedömas ur den formella demokratins synpunkt utan utifrån dess faktiska resultat i den totala balansen**

¹ V I Lenin: ”Resultaten av diskussionen om självbestämmanderätten”, *Collected Works*, band 22.

av kampen mot imperialismen”.²

Ytligt sett verkar denna teori av ordförande Mao bara beröra förhållanden mellan länder och mellan nationer i dagens värld, men till sitt väsen berör den direkta nyckelfrågan i dagens klasskamp i världsmåttstock. **”I grund och botten är nationell kamp en fråga om klasskamp.”**³ Detsamma gäller för förbindelserna mellan länder. Förbindelser mellan länder eller nationer baserar sig på förbindelser mellan klasser och de står i ett inbördes sammanhang och är ytterst komplicerade. Vi kan knappast göra oss riktiga bedömningar av internationella politiska företeelser och göra en riktig indelning av de politiska krafterna i världen om vi närmar oss problemet på ett idealistiskt eller metafysiskt sätt och gör abstrakta, isolerade iakttagelser istället för att utgå från den internationella klasskampen som helhet och göra en konkret analys av konkreta fall vid en given tidpunkt, på given plats och under givna omständigheter.

Marxist-leninister håller ovillkorligen fast vid det internationella proletariats ståndpunkt, försvarar alla länders revolutionära folk allmänna intressen i den internationella klasskampen och håller fast vid sitt maximiprogram att ersätta det kapitalistiska systemet med det kommunistiska systemet. Men läget i denna kamp är invecklat och växlande. Den internationella bourgeoisin har aldrig varit ett obrutet, blockliknande helt och kan heller aldrig vara det. Den internationella arbetarklassens rörelse har också genomgått den ena splittringen efter den andra, utsatt som den är för inflytande från främmande klasser. Proletariatet måste i sin internationella kamp enas med alla som kan enas efter vad som är nödvändigt och möjligt i olika historiska epoker, för att **utveckla de progressiva krafterna, vinna mellankrafterna och isolera den yttersta högern.**⁴ Vi kan därför aldrig fastställa någon oföränderlig formel för indelning av de politiska krafterna i världen (dvs indelning i oss själva, våra vänner och våra fiender i den internationella klasskampen).

Efter att det första socialistiska landet uppstått, sade Lenin 1921, i det han hänsofytade på de två slagen av diplomati, den borgerliga och den proletära, att **”det finns nu två världar: kapitalismens gamla värld . . . och den framväxande nya världen . . .”**⁵ Stalin sade 1919: **”Världen har definitivt och oåterkalleligen splittrats i två läger: imperialismens läger och socialismens läger.”**⁶ Givetvis återspeglar denna slutsats de nya grundläggande motsättningarna i världen efter Oktoberrevolutionen. Men Lenin och Stalin förnekade aldrig att det fanns andra grundläggande motsättningar i världen eller andra sätt att dela in världens politiska krafter. Exempelvis sade Lenin i sin rapport om de nationella och koloniala frågorna vid Kommunistiska internationalens andra kongress 1920: **”Det karakteristiska kännetecknet för imperialismen består i att hela världen ... är indelad i ett stort antal undertryckta nationer och ett försvinnande litet antal förtryckarnationer, som fogar över kolossala rikedomar och väldiga militära styrkor.”**⁷ När Stalin behandlade den nationella frågan i *Om leninismens grunder* 1924 sade också han att **”... världen är uppdelad i två läger: det ena lägret utgöres av en handfull civiliserade nationer, vilka förfogar över finanskapital och utsuger den väldiga majoriteten av jordens befolkning, och det andra lägret utgöres av koloniernas och de avhängiga län-**

² J V Stalin: *Om leninismens grunder*, sid 75.

³ Mao Tse-tung: ”Uttalande till stöd för afro-amerikanernas rättfärdiga kamp mot USA-imperialisternas rasdiskriminering”, 8 augusti 1963.

⁴ Mao Tse-tung: ”Aktuella problem om taktiken inom den antijapanska enhetsfronten”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band II, sid 406.

⁵ V I Lenin: ”Nionde allryska sovjetkongressen”, *Collected Works*, band 33.

⁶ J V Stalin: ”Två läger”, *Works*, band 4.

⁷ V I Lenin: ”Kommissionens rapport om de nationella och koloniala frågorna”, avgiven vid Kommunistiska internationalens andra kongress, *Collected Works*, band 31.

dernas förtryckta och utsugna folk, vilka bildar denna majoritet.”⁸ Dessa slutsatser är i verkligheten uttryck för att det existerar ännu ett slags grundläggande motsättning i världen. De indelningar Lenin och Stalin gjorde är utan tvivel bägge riktiga, skillnaden ligger enbart i vad de betonat. När de hade att göra en allsidig och konkret indelning av de politiska krafterna i världen i en given period, började de med en omfattande undersökning av världens många grundläggande motsättningar.

Övergången från det kapitalistiska till det socialistiska systemet i världsomfattning är en mycket lång och mödosam process, full av komplicerade strider, och det är oundvikligt att det i olika perioder av denna process sker olika omgrupperingar av de politiska krafterna i världen. Den internationella klasskampens objektiva förhållanden bestämmer proletariats indelning av de politiska krafterna i världen och den strategi och taktik som i följd därav bör användas. Det bli här till god hjälp för vår förståelse av teorin om de tre världarna om vi kortfattat erinrar om vissa historiska situationer i vilka Marx, Engels, Lenin, Stalin och ordförande Mao har indelat de politiska krafterna i världen.

Samtidigt som Marx och Engels huvudsakligen bedrev sin revolutionära verksamhet i Väst-europa, hade de ständigt i åtanke det allmänna läget i Europa och världen som helhet när de granskade klasskampen i de olika länderna. För första gången i historien utfärdade de den stora maningen **”Arbetare i alla länder, förena er!”** och åter för första gången framhöll de att det internationella proletariats sak var oskiljaktigt sammanlänkad med de förtryckta nationernas kamp för befrielse. Engels sade: **”En nation kan inte bli fri och samtidigt fortsätta att förtrycka andra nationer. Tysklands befrielse kan således inte komma till stånd utan Polens befrielse från tyskt förtryck.”**⁹ Marx sade: **”Jag har, efter att i många år ha studerat den irländska frågan, kommit till den slutsatsen att det avgörande slaget mot de engelska härskande klasserna (och det blir avgörande för arbetarrörelsen i hela världen) inte kan utdelas i England utan bara på Irland.”**¹⁰ Bägge fäste stor vikt inte bara vid den kamp för oberoende som fördes av europeiska nationer som Polen och Irland, utan också vid den som fördes i Kina och Indien, länder som låg långt borta från Europa. De utgick alltid från det internationella proletariats helhetsintressen när de undersökte konkreta nationella rörelser och politiska krafter. Som Lenin en gång framhöll: **”Marx var för Polens oavhängighet i den europeiska demokratins intresse i dess kamp mot tsarismens makt och inflytande — eller, kan man säga, mot den allmakt och det förhärskande reaktionära inflytande som tsarismen utövade.”**¹¹

Engels sade om Marx att en av hans förtjänster, var att han var den förste som betonade och alltsedan 1848 upprepade att **”det för det västeuropeiska Arbetarpartiet . . . var nödvändigt att föra ett krig på liv och död med den ryska tsarismen”**¹², därför att det ryska tsaristiska imperiet var den europeiska reaktionens största fästning och därför att det alltid hyste expansionistiska avsikter gentemot Europa och syftade till att omöjliggöra det europeiska proletariats befrielse. Till sina sista dagar gjorde Marx och Engels ständigt frågan huruvida man beslutsamt bekämpade det ryska tsaristiska imperiets aggressionspolitik eller ej till kriterium för indelning av de politiska krafterna i Europa och för att avgöra åt vilken nationell rörelse i Europa det internationella proletariats skulle ge sitt stöd. Det står klart att Marx och Engels därmed inte glömde

⁸ J V Stalin: *Om leninismens grunder*, sid 75.

⁹ K Marx och F Engels: ”Tal om Polen”, *Marx-Engels Werke*, band 4, sid 417.

¹⁰ ”Marx till S Meyer och A Vogt, 9 april 1870” *Marx/Engels Brev i urval*, Gidlunds 1972, sid 90.

¹¹ V I Lenin: ”Resultaten av diskussionen om självbestämmanderätten”, *Collected Works*, band 22.

¹² ”Den ryska tsarismens utrikespolitik”. *MEW*, band 22, (*Die auswärtige Politik des russischen Zarentums*, Verlag Rote Fahne 1977, sid 9.)

bort den internationella klasskampen. Tvärtom hade de proletariats grundläggande intressen i den internationella klasskampen mycket klart för ögonen. Vad skall vi lära av Marx och Engels i detta avseende? Vi skall åtminstone lära följande: För det första skall vi, liksom Marx och Engels, med största glädje hälsa den stora nationella revolutionära rörelse som idag har kommit att omfatta alla förtryckta nationer och satt världen i gungning och betrakta den som en viktig förutsättning och en säker garanti för det internationella proletariats seger. För det andra skall vi ägna ständig uppmärksamhet åt motsättningarna mellan de kapitalistiska länderna och urskilja ärkefienderna till den internationella arbetarrörelsen, som Marx och Engels gjorde, och föra en obehaglig kamp mot världsreaktionens största fästningar idag, nämligen den sovjetiska socialimperialismen och USA-imperialismen.

Lenin var den förste som framhöll att världen redan inträtt i imperialismens och den proletära revolutionens era och även den förste som grundade en socialistisk stat under proletariats diktatur. Han var den förste som betraktade de förtryckta nationernas kamp mot imperialismen som en ouplöslig beståndsdel av världsproletariats socialistiska rörelse och lade fram den strategiska politiken **”Arbetare i alla länder och förtryckta nationer, förena er!”** I sin artikel *Den marxiska lärans historiska öden* från 1913 skrev Lenin:

”Opportunisterna var ännu i full färd med att skrävla om att det rädde 'social fred' och att inga stormar var nödvändiga under 'demokratin', då en ny härd för de häftigaste världstormar flammade upp i Asien. Efter den ryska revolutionen följde de turkiska, persiska, den kinesiska. Vi befinner oss idag mitt upp i en epok, som kännetecknas av dessa stormar och deras 'återverkning' i Europa.”¹³ Angående förhållandet mellan det internationella proletariats och de förtryckta nationernas revolutionära rörelse skrev Lenin 1916: **”Den sociala revolutionen kan inte äga rum på annat sätt än i form av en epok av proletärt inbördeskrig mot bourgeoisin i de framskridna länderna förenat med en hel rad av demokratiska och revolutionära rörelser, inbegripet rörelser för nationell frigörelse, i de utvecklade, efterblivna och förtryckta nationerna.”**¹⁴ Dessa Lenins uppfattningar är giltiga än idag.

Efter Oktoberrevolutionen och första världskriget avgav Lenin vid Kommunistiska internationalens andra kongress 1920 en **”Rapport om det internationella läget och den kommunistiska internationalens grundläggande uppgifter”** i vilken han uttryckligen delade upp världens länder, vilkas sammanlagda befolkning då var 1 750 miljoner, i tre kategorier och gjorde denna uppdelning till grundläggande utgångspunkt för att avgöra det internationella proletariats strategi och taktik. Han sade: **”Vi får därigenom huvuddragen av världsbilden såsom den framträdde efter det imperialistiska kriget. En och en fjärdedels miljard förtryckta i kolonierna — länder som styckas levande i likhet med Persien, Turkiet och Kina; och länder som blivit besegrade och försatta i en kolonial ställning.”** (Här avsåg Lenin sådana länder som Österrike-Ungern, Tyskland och Bulgarien, såväl som Sovjet-Ryssland som likaledes genom kriget kastats bakåt **’i en ställning som motsvarar den koloniala’ — red**). **Inte mer än en fjärdedels miljard människor bebor de länder vilka har bevarat sin gamla ställning men hamnat i ekonomiskt beroende av Amerika, och de befann sig samtliga under kriget i ett tillstånd av militär oavhängighet, ty kriget påverkade hela världen och lät inte en enda stat förbli verkligt neutral. Och slutligen finns inte mer än en fjärdedels miljard invånare i länder, i vilka givetvis bara det övre skiktet, bara kapitalisterna, profiterade på världens uppdelning** (Här avsåg Lenin länder som Förenta staterna, Japan och Storbritannien — red). . . . Jag skulle vilja att ni lade denna bild av världen på minnet, ty samtliga de grund-

¹³ V I Lenin: ”en marxiska lärans historiska öden”, *V I Lenin i urval*, W & W, sid 19.

¹⁴ V I Lenin: ”En karikatyr av marxismen och den 'imperialistiska ekonomismen' ”, *Collected Works*, band 23.

läggande motsättningarna hos kapitalismen, hos imperialismen, vilka leder till revolution, samtliga de grundläggande motsättningar i arbetarrörelsen som lett till den ursinniga kampen mot Andra internationalen . . . är förknippade med denna uppdelning av världens befolkning.¹⁵

Lenin uttryckte saken verkligt träffande! Det var som om han haft dagens faktiska strider i åtanke när han behandlade frågan om indelningen av de politiska krafterna i världen. Han lade den allra största vikt vid motsättningen mellan förtryckta och förtryckande nationer och vid motsättningen mellan imperialistiska länder, uppdelade världens länder i tre kategorier och förknippade denna uppdelning med alla de grundläggande motsättningarna i den imperialistiska världen och i den internationella arbetarrörelsen. Denna tanke hos honom står i skarp strid med opportunisten eller **”den borgerliga socialismen”**¹⁶ hos Andra internationalen, som alltid såg ned på de förtryckta nationernas kamp. Istället för att helt enkelt dela upp världens länder i två kategorier, kapitalistiska och socialistiska länder, placerade han olika länder i den kapitalistiska världen i tre kategorier — de förtryckta koloniala och halvkoloniala länderna och de besegrade länderna, länder som bibehöll sin gamla ställning och länder som vunnit kriget och profiterade på uppdelningen av världen; han placerade det socialistiska Ryssland och de förtryckta nationerna och länderna i samma kategori. Lenin räknade helt med den stora roll som dessa 1 250 miljoner människor spelade i den internationella revolutionära kampen mot imperialismen och sade: **”Det finns 1 250 miljoner människor som finner det omöjligt att leva i det slaveri som den 'framskridna' och civiliserade kapitalismen önskar påtvinga dem: det rör sig dock om 70 procent av världens befolkning.**¹⁷ När Lenin kort tid före sin död talade om det oundvikliga i socialismens slutgiltiga seger i hela världen, vidhöll han: **”Kampens utgång är i sista hand beroende av att Ryssland, Indien, Kina osv utgör det väldiga flertalet av jordens befolkning. Och just denna majoritet av befolkningen har under de senaste åren med ovanlig snabbhet dragits in i kampen för sin frigörelse, så att det i denna mening inte kan råda ens en skugga av tvivel om hurudant det slutliga avgörandet i världskampen kommer att bli. I denna mening är socialismens slutgiltiga seger fullständigt och obetingat garanterad.”**¹⁸ Det står helt klart att ingen, utom de sovjetiska socialimperialisterna som fullständigt förrått Lenins sak, kommer att påstå att Lenin ”övergav klassprinciperna”, ”predikade reaktionära geopolitiska teorier”¹⁹ och så vidare, när han uttryckte dessa uppfattningar som är genomsyrade av proletär internationalism och tillförsikt om seger för den kommunistiska rörelsen. Vad skall vi här lära av Lenin? Vi skall åtminstone lära följande: I likhet med Lenin bör vi hälsa och stödja de förtryckta nationernas befrielseströrelse i Asien, Afrika och Latinamerika och annorstädes och betrakta den som en viktig beståndsdel av världsproletariatets socialistiska revolutionära rörelse. Vi bör indela världens länder idag i tre nya kategorier på grundval av de nya internationella klassförhållanden som nu råder och finna den fullständiga och obetvingade garantin för socialismens slutgiltiga seger över hela världen i den förenade kampen hos det internationella proletariatet och tredje världens folk som utgör mer än 70 procent av världens befolkning.

Efter Lenins död försvarade Stalin hans tes att proletariatet måste förena sig med de förtryckta nationerna och framhöll att den nationella befrielseströrelsen bör omfatta alla krafter som motsätter sig imperialistisk aggression, oavsett vilken klassmässig ställning och politisk uppfattning de har.

¹⁵ V I Lenin: ”Rapport om det internationella läget och Kommunistiska internationalens grundläggande uppgifter”, avgiven vid Kommunistiska internationalens andra kongress, *Collected Works*, band 31.

¹⁶ Samma.

¹⁷ Samma.

¹⁸ V I Lenin: ”Hellre färre men bättre”, *Valda verk*, band II, andra delen, sid 819.

¹⁹ Den sovjetiska tidskriften *Internationellt liv* nr 6/1974.

Han tog exemplen att emiren av Afghanistan, fastän han höll fast vid monarkin, och ledarna för den egyptiska nationella befrielseörelsen, som var av borgerligt ursprung och motståndare till socialismen, förde en kamp för sina nationers oberoende som, objektivt sett, var revolutionära strider, ty de **”försvarar, upplöser och undergräver imperialismen”**.²⁰ Stalin framhöll när han kritiserade den trotskistiska oppositionen: **”Här består oppositionens syndafall i att den fullständigt bryter med Lenins inställning och glider ned till Andra internationalens position, vilken förnekar det ändamålsenliga i att understödja kolonialländernas revolutionära krig mot imperialismen.”**²¹

Stalin talade mer än en gång om den kapitalistiska och den socialistiska världens kamp sinsemellan, men vid den konkreta indelningen av de politiska krafterna i världen under olika perioder utgick han från helhetsläget av förändringarna i den internationella klasskampen. Redan 1927, vid SUKP (b):s femtonde kongress, gjorde han följande uppdelning av de bestående politiska krafterna i världen: **”Döm själva. Av de 1 905 miljoner människor, som utgör hela jordklotets befolkning, lever 1 134 miljoner i kolonier och avhängiga länder, 143 miljoner i Sovjetunionen, 264 miljoner i mellanliggande länder och endast 363 miljoner i de stora imperialistiska länderna, som förtrycker kolonier och avhängiga länder.”**²² I mars 1939, vid SUKP (b):s adertonde kongress, definierade han Tyskland, Italien och Japan som aggressiva länder och Storbritannien, Frankrike och Förenta staterna som icke-aggressiva länder. Omedelbart efter det att Hitlertyskland angripit Sovjetunionen 1941, såg Stalin till att Sovjetunionen blev bundsförvant till Förenta staterna, Storbritannien och andra länder och bildade ett antifascistiskt läger. År 1942 sade han: **”Nu kan det redan anses för obestriddigt, att under loppet av det krig, som Hitler-tyskland påtvingat folken, en djupgående gränsdragning mellan krafterna ägt rum, att det bildats två motsatta läger, den italiensk-tyska koalitionen läger och den engelsk-sovjetisk-amerikanska koalitionen läger.”** Han sade också: **”Det visar sig, att tingens logik är starkare än all annan logik.”**²³ Det finns förstås i dagens värld ingen ny italiensk-tysk koalition eller ny engelsk-sovjetisk-amerikansk koalition. Det finns istället två hegemonisträvande makter, Sovjetunionen och Förenta staterna, och en enhetsfront mot dem bestående av folken i världen. Det vi vill betona här är att Stalins handlande inte på minsta sätt påverkade Sovjetunionens ställning som socialistiskt land eller skadade utvecklandet av det internationella proletariats revolutionära kamp. Tvärtom var hans väg den enda rätta för ett försvar av det socialistiska Sovjetunionens och det internationella proletariats grundläggande intressen. Kan vi i detta historiska exempel anklaga Stalin för att inte strikt ha följt formeln om den kapitalistiska världen mot den socialistiska världen? Kan vi betvivla den stora betydelsen av en uppdelning av de politiska krafterna i världen vid denna tid i det fascistiska lägret och det antifascistiska lägret? Kan uppdelningen av de politiska krafterna i världen grundas på något som inte är tingens logik utan som är en logik som står över fakta?

Låt oss ett ögonblick gå tillbaka till en tes som Stalin lade fram i *Socialismens ekonomiska problem i SSRU*, som han skrev ett år före sin död: **”Man säger att motsättningarna mellan kapitalismen och socialismen är starkare än motsättningarna mellan de kapitalistiska länderna. Teoretiskt är detta naturligtvis riktigt.”** **”Och ändå började det andra världskriget inte med krig mot SSRU utan med krig mellan de kapitalistiska länderna.”** **”Följaktligen visade sig i praktiken de kapitalistiska ländernas kamp om marknaderna och**

²⁰ J V Stalin: *Om leninismens grunder*, sid 74.

²¹ J V Stalin: *Centralkommitténs politiska verksamhetsberättelse på SUKP(b):s femtonde kongress*, sid 87.

²² Samma.

²³ J V Stalin: ”Stora socialistiska Oktoberrevolutionens 25-årsdag”, *Sovjetunionens stora fosterländska krig*, ss 70, 74. (Pravda 7 november 1942.)

önskan att kväva sina konkurrenter vara starkare än motsättningarna mellan kapitalismens läger och socialismens läger.” Han framhöll vidare att **”oundvikligheten av krig mellan de kapitalistiska länderna fortfarande består.”**²⁴ Det är i första hand främst mellan Förenta staterna, ett kapitalistiskt land, och Sovjetunionen, där kapitalismen återupprättades, som världskriget idag är oundvikligt. Det är uppenbart att tesen om tingens logik såsom varande starkare än varje annan logik fortfarande äger giltighet.

Det är sålunda klart att alla proletariatets revolutionära lärare delade in de politiska krafterna i världen genom att göra en objektiv och inträngande analys av helhetsläget i den internationella klasskampen i de olika perioderna, istället för att följa något slags oföränderlig regel. Den indelning av dagens politiska krafter i tre världar som gjorts av ordförande Mao, vår tids störste marxist, är en historisk produkt av hans mångåriga skapande tillämpning av marxismen under iakttagelser och analys av hur de grundläggande motsättningarna i världen utvecklats och förändrats.

I sitt verk *Om ny-demokrati* som publicerades 1940, övertog, försvarade och utvecklade ordförande Mao Lenins och Stalins teori att varje nationell befrielseörelse efter första världskriget, särskilt efter Oktoberrevolutionen, bildade en del av den proletärt socialistiska världsrevolutionen. Han framhöll uttryckligen: **”Sak samma vilka klasser, partier eller individer i ett förtryckt land som ansluter sig till revolutionen, och sak samma huruvida de själva är medvetna om detta faktum eller förstår det, så länge som de bekämpar imperialismen, blir deras revolution en del av den proletärt-socialistiska världsrevolutionen och de blir dess bundsförvanter.”**²⁵ Motsvarade denna analys av ordförande Mao de objektiva förhållandena i den internationella klasskampen? Det gjorde den uppenbarligen. Ingen kan betvivla detta, eftersom det just var genom att utgå från denna uppfattning som Kinas kommunistiska parti under de år som Japans imperialistiska ockupation av Kina pågick bildade en enhetsfront med alla anti-japanska krafter, inbegripet Chang Kai-sheks kuomintangparti, och uppnådde seger i kriget mot Japan. Det var på liknande sätt som partiet efter kriget genom att enas med alla anti-imperialistiska demokratiska krafter som kunde enas gick vidare och störtade Kuomintangens reaktionära välde och grundade Folkrepubliken Kina under proletariatets diktatur.

Under tiden närmast efter andra världskriget höjde sig från USA-imperialisterna ett ihållande antisovjetiskt skrikande. Med osedvanlig skarpsynthet avslöjade ordförande Mao det verkliga syftet med detta larmande och framhöll att **”Förenta staterna och Sovjetunionen är skilda av ett väldig område som omfattar många kapitalistiska, koloniala och halv-koloniala länder i Europa, Asien och Afrika”** och att **”den faktiska betydelsen av USA:s paroll om att föra ett antisovjetiskt krig är för närvarande ett förtryck av det amerikanska folket och utvidgning av de amerikanska angreppsstyrkorna i den övriga kapitalistiska världen.”**²⁶ Ordförande Mao manade det amerikanska folket och alla nationer och folk som ställdes inför Förenta staternas angreppshot att enas och slå tillbaka USA-reaktionärerna och deras medlöpare. Motsvarande denna ordförande Maos analys de objektiva förhållandena i den internationella klasskampen vid den tiden? Uppenbarligen gjorde den det. Ingen kan betvivla detta, eftersom händelserna alltsedan dess bekräftat giltigheten i hans analys.

Suezkanal-intermezzot 1956 lade i dagen de alltmer skärpta motsättningarna mellan imperialistmakterna. Ordförande Mao framhöll vid den tiden: **”Av detta intermezzo kan vi se kampens**

²⁴ J V Stalin: *Socialismens ekonomiska problem i SSRU*, Moskva 1953, sid 34f

²⁵ Mao Tse-tung: ”Om ny-demokrati”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band II, sid 333.

²⁶ Mao Tse-tung: ”Samtal med den amerikanska korrespondenten Anna Louise Strong”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band IV.

brännpunkt i dagens värld. Motsättningarna mellan de kapitalistiska länderna och de socialistiska länderna är givetvis mycket skarpa. Men de imperialistiska länderna kämpar nu med varandra, under förevändning att bekämpa kommunismen, om kontrollen över olika områden . . . I Mellanöstern står två slag av motsättningar och tre slag av krafter i konflikt med varandra. De två slagen av motsättningar är: för det första, motsättningarna mellan olika imperialistmakter, dvs mellan Förenta staterna och Storbritannien och mellan Förenta staterna och Frankrike, och för det andra, motsättningarna mellan imperialistmakterna och de förtryckta nationerna. De tre slagen av krafter är: för det första, Förenta staterna, den största imperialist-makten, för det andra, Storbritannien och Frankrike, andra rangens imperialistmakter, och för det tredje, de förtryckta nationerna.²⁷ Mot-svarande denna analys av ordförande Mao de objektiva förhållandena i den internationella klasskampen vid den tiden? Åter gjorde den uppenbarligen det. Ingen kan betvivla detta, eftersom de efterföljande händelserna och tiden framgent likaledes bekräftat giltigheten i hans analys.

Det är inte svårt att se att ordförande Maos analys av de tre slagen av krafter var förelöparen till hans teori om de tre världarna. Skillnaden mellan de två begreppen beror huvudsakligen på att det då existerade ett — om än instabilt — socialistiskt läger. Senare, när Chrusjtjov-Brezjnev-klicken fullständigt förrådade kommunismens sak, återupprättades kapitalismen i Sovjetunionen, som urartade och blev ett socialimperialistiskt land. Visserligen finns Kina och de andra socialistiska länderna, men det som en gång kallades det socialistiska lägret existerar inte längre, och inte heller gör de historiska omständigheterna det nödvändigt att bilda det ännu en gång. Under tiden har många länder i det imperialistiska lägret upphört att vända sig till USA och har även öppet gått emot USA. Efter hårda strider har de flesta av de koloniala och halvkoloniala länderna i Asien, Afrika och Latinamerika efterhand förklarat sitt oberoende. Genom en stor omvälvnings-, uppdelnings- och omgrupperingsperiod står de politiska krafterna i världen nu inför ett nytt historiskt läge. Under 1960-talet hade det redan gått mycket långt med den sovjetiska härskar-klickens förräderi mot socialismen, men en tid förblev USA-imperialismen världens folks värsta fiende. Efter en rad allvarliga händelser inte bara förvandlades därefter Sovjetunionen till en imperialistisk supermakt som hotade världen så som Förenta staterna, Sovjetunionen blev också den farligaste källan till ett nytt världskrig. Den sovjetiska ledarklickens förräderi ledde oundvik-ligen till olika grader av splittringar och orsakade tillfälliga svårigheter i den internationella arbetarrörelsen och i den antiimperialistiska revolutionära kampen i världen. Vilken är utvägen? Kan vi sluta våra ögon inför de händelser som äger rum i denna period och intala oss att det imperialistiska lägret och det socialistiska lägret alltjämt existerar i världen och betrakta kampen dem emellan som huvudmotsättningen i världspolitiken? Kan vi helt enkelt utesluta Sovjet-unionen och dess lydländer från det socialistiska lägret och hålla oss till formeln och anta att allt utom de socialistiska länderna bara är en homogen reaktionär massa som utgör den kapitalistiska världen? Det är uppenbart att detta bara skulle omöjliggöra för världens folk att se fakta och på grundval av dem den rätta vägen framåt. De väldiga förändringarna i dagens internationella läge och den dagliga tillväxten av folkets styrka i olika länder och av faktorerna för revolution kräver en ny indelning av de politiska krafterna i världen, så att en ny världsomspännande strategi kan formuleras för det internationella proletariet och de förtryckta folken, en strategi som står i överensstämmelse med de nya förhållandena mellan oss själva, våra vänner och våra fiender. Ordförande Maos teori om de tre världarna tillgodoser just detta krav.

Denna teori klargör: De bägge imperialistiska supermakterna, Sovjetunionen och Förenta

²⁷ Mao Tse-tung: ”Tal vid konferens med sekreterare i partikommittéer för provinser, municiper och autonoma områden”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band V.

staterna, utgör den första världen. De har blivit de största internationella utsugarna, förtryckarna och angriparna och gemensamma fiender till världens folk och rivaliteten mellan dem måste med nödvändighet leda till ett nytt världskrig. Tvekampen mellan de två hegemonisträvande makterna om överhöghet över världen, det hot de utgör mot folken i alla länder och dessa folks motstånd mot dem — detta har blivit det centrala problemet i dagens världspolitik. De socialistiska länderna, det internationella proletariats stöd, och de förtryckta nationerna, som är de värst utsugna och förtryckta och som utgör den stora majoriteten av världens befolkning, bildar tillsammans den tredje världen. De står i främsta ledet i kampen mot de bägge hegemonial-makterna och utgör huvudkraften i den världsomfattande kampen mot imperialismen och hegemonismen. De utvecklade länderna mellan de två världarna utgör den andra världen. De förtrycker och utsuger de förtryckta nationerna och är samtidigt utsatta för supermaktens kontroll och övervakning. De har en dubbel natur och står i motsättning till både första och tredje världen. Men de utgör ändå en kraft som tredje världen kan vinna över eller enas med i kampen mot hegemonismen. Denna teori sammanfattar det strategiska läget ifråga om den viktigaste klasskampen i dagens värld, i vilken världens folk står på den ena sidan och de bägge hegemonialmakterna på den andra. De inre klasstriderna i olika länder kan faktiskt inte skiljas från klasskampen i världsmåttstock. Därför är denna teori om särskiljande av de tre världarna den mest allsidiga sammanfattningen av de olika grundläggande motsättningarna i dagens värld. Denna ordförande Maos vetenskapliga tes har berikat teorierna angående den ojämna utvecklingen hos imperialismen och motsättningarna mellan imperialistiska länder som oundvikligen leder till krig, angående socialimperialismen, angående de undertryckta nationernas kamp som en viktig del av världsproletariatets socialistiska revolution, angående det ömsesidiga stödet mellan det internationella proletariats, de socialistiska länderna och de nationella befrielseörelserna och angående den proletära revolutionens strategi och taktik — allt viktiga bidrag till marxism-leninismen.

Det är intet under att de sovjetiska socialimperialisterna gått till ondsinta angrepp mot denna ordförande Maos lysande teori. De kan inte förväntas medge att Sovjetunionen under deras välde blivit en imperialistisk supermakt och den farligaste källan till ett nytt världskrig lika litet som renegater och angripare kan förväntas ange sin roll. De smutskastar frenetiskt teorin om de tre världarna som ett uppgivande av klasskampen, som ett sätt att bunta ihop de socialistiska länderna och de kapitalistiska länderna osv. Deras smädelse är inte bara riktade mot den store marxisten ordförande Mao och Kinas stora kommunistiska parti, de utslungas också mot den store Marx, den store Engels, den store Lenin och den store Stalin. Ty som vi sett, stämmer ordförande Maos indelning i de tre världarna i princip fullständigt överens med de kännetecken Marx och Engels uppställde under senare hälften av 1800-talet, för att indela de politiska krafterna i Europa enligt sin inställning till det ryska tsaristiska imperiet. På liknande sätt stämmer den överens med Lenins indelning av världen i tre typer av länder efter första världskriget och Stalins uppdelning av länderna före andra världskriget i aggressiva länder och icke-aggressiva länder och i det fascistiska läget såsom avskilt från det antifascistiska läget under kriget. Den är dessutom en logisk utveckling ur deras teorier om indelning av de politiska krafterna i världen. Visserligen framställer sig de som frenetiskt smädar teorin om de tre världarna alltjämt som ”trognare efterträdare” till Lenins sak, men när vi bedömer en person, kan vi väl inte göra det bara efter hans ord och inte efter hans gärningar? Blir det inte klart, om vi dömer dem efter deras gärningar att det är de som har förrått proletariats i klasskampen och fått ett socialistiskt land att urarta och bli kapitalistiskt?

I vårt eget land finns det personer som ursinnigt motsätter sig ordförande Maos teori om de tre världarna. Det är inga andra än just Wang Hung-wen, Chang Chun-chiao, Chiang Ching och Yao

Wen-yuan, eller ”de fyras gäng”. Under en ytterligt ”revolutionär” framtoning motsatte de sig att Kina stöder tredje världen, att Kina bemödar sig om att enas med alla krafter som kan enas och att vi riktar slag mot den farligaste fienden. De försöker förgäves sabotera uppbygget av en internationell enhetsfront mot hegemonismen och splittra Kinas antihegemonistiska kamp. Deras gärningar motsvarar de sovjetiska socialimperialisternas behov. I viss utsträckning hade deras splittringsverksamhet skadliga verkningar, men vårt parti och vår regering har orubbligt hållit fast vid den revolutionära linje inom utrikespolitiken som ordförande Mao formulerade. ”De fyras gäng” representerar på intet sätt det kinesiska folket. De är förrädare som det kinesiska folket inte vill kännas vid.

Hur än teorin om de tre världarna förbannas av de sovjetiska socialimperialisterna och ”de fyras gäng”, bevisas dess giltighet allt mer av det som faktiskt händer i världspolitikerna i dag. Dess inflytande gör sig därför alltmer påmint. I den politiska rapporten till Kinas kommunistiska partis elfte nationalkongress säger ordförande Hua Kuo-feng: ”Ordförande Maos tes om indelningen i tre världar ger en riktig indelning på den nuvarande internationella kampen och anger klart de revolutionära huvudkrafterna, huvudfienderna och de mellankrafter som kan vinnas och enas, och sätter det internationella proletariatet i stånd att enas med alla krafter som kan enas för att bilda den bredaste möjliga enhetsfront mot huvudfienderna i den internationella kampen.” Denna tes tillgodoser inte bara de strategiska krav som ställs av det internationella proletariatets och världens förtryckta nationers och folks kamp idag. Den motsvarar också de strategiska krav som ställs av kampen för socialismens och kommunismens seger. Den kommer att inspirera världens folk i deras förenade ansträngningar att åstadkomma stora segrar i kampen mot imperialismen och hegemonismen under vägledning av en bestämd och klart uttryckt politik.

De bägge hegemonialmakterna, Sovjetunionen och Förenta staterna, är världens folks gemensamma fiender; Sovjetunionen är den farligaste källan till världskrig

De bägge supermakternas framträdande är en ny företeelse i imperialismens utvecklingshistoria. Imperialismens ojämna utveckling leder oundvikligen till konflikter och krig som i sin tur skärper denna ojämna utveckling och har givit upphov till det förhållandet, att imperialistiska supermakter idag dominerar över de vanliga imperialistmakterna. Lenin sade: **”Imperialismen är en handfull stormakters fortgående förtryck av världens nationer. Den är en epok av krig dem emellan för att utvidga och befästa det nationella förtrycket.”**²⁸ Idag har denna handfull imperialistiska makter reducerats till två supermakter, Sovjetunionen och Förenta staterna, vilka är de enda som är i stånd att tävla om världsherraväldet. Alla de andra imperialistiska makterna har sjunkit tillbaka till en ställning av andra eller till och med tredje rangens makter. De säregna kännetecknen för en supermakt är följande: Dess statsapparat kontrolleras av monopolkapitalet i dess mest koncentrerade form och den litar till sin ekonomiska och militära makt, som är långt större än andra länders, för att bedriva ekonomisk utsugning och politisk utpressning och sträva efter militär kontroll i världsmåttstock; var och en av supermakterna uppställer som mål en världshegemoni som utesluter den andra och gör för detta ändamål intensiva förberedelser för ett nytt världskrig.

Det är ingen ny företeelse i imperialismens historia att ett fåtal stormakter försöker vinna överhöghet över världen. Men ingenting tidigare kan jämföras med Sovjetunionen och Förenta staterna av idag. Tvekampen om världsherravälde mellan dessa bägge länder är en säregenhet

²⁸ V I Lenin: ”Det revolutionära proletariatet och nationernas självbestämmanderätt”, *Collected Works*, band 21, sid 409.

som uppstått till följd av utvecklingen efter andra världskriget.

Under efterkrigstiden antog USA-kapitalets koncentration och dess expansion utomlands förbluffande proportioner. Som färsk statistik visar förfogade de tolv största industriföretagen, med en omsättning på vardera drygt 10 miljarder dollar, under 1976 över 27 respektive 29 procent av landets 500 största industriföretags sammanlagda omsättning; de tio största handelsbankernas andel i landets 50 stora handelsbankers sammanlagda kapital respektive tillgodohavande utgjorde 61 procent.²⁹ Exporten av USA-kapital, som var starkt koncentrerat efter kriget, har ökat språngartat under de senaste två årtiondena. Medan de direkta privata investeringarna utomlands 1950 uppgick till 11,8 miljarder dollar, hade de 1976 stigit till 137,2 miljarder dollar.³⁰ Den starka och snabba koncentrationen av monopolkapital bildade den ekonomiska grunden för Förenta staterna som imperialistisk supermakt. Genom att utnyttja sin ekonomiska och militära överlägsenhet, förvärvat under kriget, sitt atomvapenmonopol och sin omfattande, förfinade militära vetenskap och teknologi, det världsomfattande valutasystem uppbyggt på dollarn som USA upprättade och de olika av USA kontrollerade militärblocken i Nord-Amerika, Latinamerika, Europa, Asien och Oceanien, skaffade sig USA en ställning av överherre i den kapitalistiska världen som ingen dittills sett maken till och som gjorde att alla andra kapitalistiska länder hamnade i beroendeställning till USA. Under många år uppträdde USA som världsgendarm och begick otaliga blodiga förbrytelser mot de revolutionära folken (inbegripet det amerikanska folket) och de förtryckta nationerna i världen. Men hur mycket än denna fiende till världens folk skrånade och skrävade, tvingades den mottaga svåra slag från folken i Asien i angreppskrig som den trodde sig lätt kunna vinna. Det hjältemodiga koreanska folket var det första, som slog hål på myten om det oövervinnliga USA. I sitt krig mot USA:s angrepp och för nationell räddning försatte folken i Vietnam, Kambodja och Laos USA-imperialismen i militär, politisk och ekonomisk kris och påskyndade dess nedgång. Under tiden återhämtade sig Västeuropa och Japan oavbrutet, stärkte sig ekonomiskt och skärpte sina positioner i tävlan med Förenta staterna. På så sätt tvingades USA-imperialismen tillstå att den inte längre kunde styra och ställa som den ville i världen. Det förblir emellertid alltjämt det mäktigaste landet i den kapitalistiska världen och gör sitt yttersta för att behålla sin överhöghet.

Efterhand som USA körde fast i sina krig och dess styrka började avta, kom den sovjetiska socialimperialismen upp i nivå med USA. Chrusjtjov-Brezjnevs renegatklick, som tillägnat sig frukterna av det socialistiska uppbygge som sovjetfolket genomfört under mer än 30 år, förvandlade gradvis det som var en socialistisk makt till en imperialistisk makt. Imperialisterna hade länge önskat se Sovjetunionen fredligt utveckla sig från socialism till kapitalism, men när denna utveckling skedde, med påföljd att det, i överensstämmelse med lagen om imperialismens ojämna utveckling, uppstod en tvekamp om överhögheten över världen, ställde detta dem ansikte mot ansikte med en fruktansvärd och svårhanterlig fiende. Som bekant har den sovjetrevisionistiska renegat-klicken omvandlat en högt centraliserad socialistisk ekonomi till en statsmonopol-kapitalistisk ekonomi, centraliserad i en utsträckning som inte kan förverkligas ens i Förenta staterna. Under de tio år då USA satt fast i sitt angreppskrig i Vietnam, Kambodja och Laos, strävade Sovjet efter att utveckla sin egen styrka, knappade in på USA i fråga om ekonomisk utveckling och utvidgade mycket kraftigt sin militära makt. Sovjetunionen har hunnit ifatt USA i fråga om kärnvapen och gått förbi USA ifråga om konventionell beväpning. Allteftersom den sovjetiska socialimperialismens militära och ekonomiska makt ökar, försöker den alltmer ohämmat expandera och tränga in överallt i världen. Sovjetunionen skramlar överallt väldeliga

²⁹ USA-tidskriften *Fortune* för maj och juli 1977.

³⁰ USA:s handelsdepartement: *Survey of Current Business* augusti 1977.

med sina vapen, med mark-, sjö- och luftstridskrafter, invecklar USA i en världsomspännande och häftig kamp om hegemoni och förråder i detta en aggressiv makthunger utan motstycke i världshistorien.

Lenin sade att imperialisterna delar upp världen ”**efter kapital**”, ”**efter makt**”.³¹ Det är just genom att stödja sig på en ekonomisk och militär styrka som är helt ouppnåelig för andra länder, som dessa bägge supermakter söker uppnå världshegemoni. Bruttonationalprodukten var under 1976 för USA över 1 690 miljarder dollar och för Sovjetunionen över 930 miljarder dollar;³² tillsammans står de för omkring 40 procent av världens bruttonationalprodukt. Såväl Förenta staternas som Sovjetunionens industriproduktionsvärde överträffar det i de tre viktigaste europeiska kapitalistiska länderna, Västtyskland, Frankrike och Storbritannien, tillsammans. I fråga om militär styrka står inget annat imperialistiskt land i nivå med någon av de bägge supermakterna. Bägge har tusentals strategiska kärnvapen, flera hundra satelliter för militära ändamål, tiotusentals militärflygplan, åtskilliga hundra större krigsfartyg och enorma lager av andra konventionella vapen. I fråga om militärutgifter överträffar både Sovjetunionen och Förenta staterna vida Västeuropa, Japan och Kanada tillsammans. Den krigsmaskin var och en av de bägge supermakterna har i fredstid når ett omfång som aldrig skådats i mänsklighetens historia.

Den sovjetrevisionistiska renegatklickern har gjort sitt bästa för att rättfärdiga sig med att säga att Sovjetunionen visserligen är en stormakt, men ingen imperialistisk supermakt. Kan detta argument tas på allvar? Har inte Sovjetunionen bedrivit samma slag av imperialistisk ekonomisk utplundring, politisk kontroll och militär expansion som Förenta staterna?

Förenta staterna utsuger andra länder huvudsakligen genom kapitalexport i form av investeringar utomlands. Enligt officiell statistik från USA uppgick de amerikanska vinsterna, inbegripet patentintäkter, från direkt privata investeringar i utlandet till 22,4 miljarder dollar under 1976, med en profit på över 16 procent.³³ Detta är ett smutsigt belägg för hur USA:s monopolkapital suger blod ur världens folk. Fastän Sovjetunionen kommer till korta jämfört med Förenta staterna i fråga om total vinst hämtad från andra länder, står Sovjetunionen inte på minsta sätt USA efter ifråga om plundringsmetoder. Det är huvudsakligen genom ekonomiskt och militärt ”bistånd” till länder i tredje världen som Sovjetunionen pressar fram enorma vinster med att köpa billigt och sälja dyrt. Exempelvis har Sovjetunionen i ”biståndets” namn sålt varor till Indien till ett pris som legat ibland 20 eller 30 procent och till och med upp till 200 procent över världsmarknadspriset, medan Sovjetunionen köper varor från Indien till priser som ibland ligger 20-30 procent lägre.³⁴ Enligt ”Statistics of Soviet Foreign Trade”, var det pris Sovjetunionen betalade för import av naturgas från asiatiska länder ungefär hälften av vad Sovjetunionen tog betalt för att exportera den till väst. Samma källa har avslöjat att priset på antracit, tackjärn och andra varor som exporterats av Sovjetunionen till Egypten låg 80-150 procent högre än vad Sovjetunionen tog betalt av Västtyskland för liknande export.³⁵ Västpressen har rapporterat att ”Ryssland inte bara krävde kontant betalning för de vapen det sålde utan trissade upp priserna på dem när kriget stod på höjdpunkten” i det arabisk-israeliska kriget i oktober 1973.³⁶ Sedan de stora oljeexporterande arabländerna betalt denna summa i USA-dollar, använde Sovjetunionen pengarna till ett euro-

³¹ V I Lenin: ”Imperialismen som kapitalismens högsta stadium”, *Valda verk*, band I, andra delen, sid 526.

³² Presidentens internationella ekonomiska rapport, januari 1977.

³³ USA:s handelsdepartement: *Survey of Current Business*, augusti 1977.

³⁴ Veckotidningen *Jad-O-Jehad*, Jamu, december 1973, och *India Today*, publicerad av Indiska arbetarassociationen i Storbritannien i april 1974.

³⁵ Se ”Statistics of Soviet Foreign Trade”, 1970-76.

³⁶ *Le Monde*, 18 april 1974.

dollar-lån till 10 procents ränta eller mer.³⁷

Förenta staterna utövar kontroll över många länders ekonomi och politik genom sina övernationella sammanslutningar och andra instrument för aggression. För närvarande bedriver Sovjetunionen sådan verksamhet huvudsakligen inom ”den socialistiska gemenskapen”. Med förevändningar som ”internationell arbetsdelning”, ”planerad samordning”, ”multilateral integration” och ”strukturell integration” kontrollerar Sovjetunionen många länders ekonomiska livsnerver, bedriver en hänsynslös utplundring av dem och dominerar dem i fråga om råvaror, marknad, priser i utlandshandeln, produktionsplaner, tvångslån och till och med arbetskraft till anläggningarbeten. Sovjetunionen gör också allt för att få deras ekonomier och deras ”begränsade” suveränitet att fullständigt gå i sovjetiska banor, med avsikt att inrätta en så kallad ”socialistisk äganderätt” för ”gemenskapen”.³⁸

Förenta staterna har slagit sig på att sälja vapen i världsomfattande skala för att ta hem jättevinsterna från andra länder och behärska dem. Från 1966 till 1976 exporterade USA vapen till ett värde av 34,9 miljarder dollar. Under samma period sålde Sovjetunionen i samma syfte vapen till ett värde av 20,2 miljarder dollar.³⁹ Enligt uppgifter offentliggjorda av US Arms Control and Disarmament Agency, uppgick Sovjetunionens vapenförsäljning redan 1974 till 5,5 miljarder dollar, vilket utgjorde 37,5 procent av all världens vapenhandel under året och gjorde Sovjetunionen till vapenhandlare nr 2 efter Förenta staterna. Dessutom strävar Sovjetunionen efter att kontrollera sina kunder med metoder som att upphöra med leveranser av behövliga reservdelar och tillbehör och driva in betalningen.

För att röja väg för sin hegemonisträvan har Förenta staterna omstörtat en rad lagligt insatta regeringar i Latinamerika, Asien och Afrika. Sovjetunionen har gjort och gör detsamma i en rad länder i Afrika och Östeuropa.

Förenta staterna har ungefär 400 000 man av sina trupper förlagda i främmande länder. Sovjetunionen har omkring 700 000 man trupper i andra länder och har lagt Tjeckoslovakien, som är ett världen över erkänt suveränt land, fullständigt under långvarig (i själva verket icke tidsbegränsad) militär ockupation.

Förenta staterna har förvandlat många länders territorier till amerikanska militärbaser genom militärpakter. Sovjetunionen besitter eller har tillgång till militärbaser och militärinstallationer i Östeuropa, Folkrepubliken Mongoliet, Kuba och Afrika och i Medelhavet och Indiska oceanen; Sovjetunionen försöker också orättmätigt föreviga sin ockupation av nordjapanska territorier och territorialvatten. Sovjetunionen har även försökt ta ifrån Norge Spetsbergen.

”Det som är mitt är mitt och det som är ditt kan vi förhandla om.” Det är den ironiska kommentar som cirkulerar i diplomatiska kretsar i väst, men det är inte alltid som Sovjetunionen bryr sig om besvärliga förhandlingar för att avgöra ”om ditt är mitt”.

USA skickade ut legotrupper för att invadera Kuba, och förskaffade sig därmed ett dåligt rykte. På samma sätt skickade Sovjetunionen legotrupper att genomföra väpnad intervention i Angola och att invadera Zaire och fortsätter att utvidga sitt aggressionsrum.

Kort sagt, både Sovjetunionen och Förenta staterna är imperialistiska supermakter, de största internationella utsugarna och förtryckarna, de största makterna för angrepp och krig och världens folks gemensamma fiender. Lenin sade: ”**Ett proletariat, som tolererar en aldrig så obetydlig**

³⁷ USA-tidskriften *Money Manager*, 14 april 1974.

³⁸ Tal av O Bogomolov, *Fredens och socialismens problem*, (*World Marxist Review*), nr 6/1974.

³⁹ *US News & World Report*, 1 augusti 1977.

våldshandling av 'sin' nation mot andra nationer, kan inte vara socialistiskt.⁴⁰ Sovjetunionens handlande på den internationella arenan är till sitt väsen imperialism och hegemonism, utan minsta spår av socialistisk proletär anda. Och inte nog med det. Av de bägge imperialistiska supermakterna är det Sovjetunionen som är mer ondskefull, äventyrlig och förrädisk och som är den farligaste källan till världskrig.

Varför måste vi säga det? Är det för att Sovjetunionen ockuperar kinesiskt territorium längs Kinas nordöstra och nordvästra gränser i strid med åtaganden enligt fördrag och hotar dess säkerhet? Nej. Även Förenta staterna har invaderat vår provins Taiwan och håller den ockuperad och utgör också ett hot mot vår säkerhet. Utan tvivel kan folken i varje särskilt område avgöra vilken supermakt eller vilket imperialistiskt land som utgör det mer omedelbara hotet mot dem, i enlighet med deras egna särskilda förhållanden. Men det vi diskuterar här är en allmän fråga angående världsläget som helhet och inte en särskild fråga rörande ett särskilt område. Det är inte på grund av några tillfälliga, övergående eller delvis orsaker som Sovjetunionen har blivit den i världsmåttstock farligaste av de bägge supermakterna. Detta avgörs av en hel rad historiska betingelser under vilka Sovjetunionen har växt och blivit en imperialistisk supermakt.

För det första är den sovjetiska socialimperialismen en imperialistmakt som utvecklats senare än Förenta staterna och därför är mer aggressiv och äventyrlig. Lenin sade för länge sedan att de sent utvecklade imperialistiska länderna alltid ville ny-uppdela världen och eftersom de **”kom till den kapitalistiska bankettens bord när alla platser var upptagna”**, var de **”ännu mer rovlustna, ännu mer rovgiriga”**⁴¹ . . . **utan en våldsam nyuppdelning av kolonierna kan de nya imperialistiska länderna inte erhålla de privilegier, vilka de äldre (och mindre starka) imperialistiska makterna åtnjuter.**⁴² För att uppnå världsherravälde, måste den sovjetiska socialimperialismen försöka roffa åt sig områden som står under USA:s kontroll, precis som Tyskland under kejsar Wilhelm II och under Hitler och Förenta staterna efter andra världskriget måste försöka roffa åt sig områden som stod under kontroll av Storbritannien och andra imperialister av det gamla slaget. Detta är en historisk lag oberoende av människans vilja. Därför sade ordförande Mao i ett samtal i februari 1976: **”Förenta staterna vill skydda sina intressen i världen och Sovjetunionen vill expandera; detta kan man på intet sätt ändra på.”** Otvivelsaktigt vill USA-imperialismen fortsätta sin strävan efter världsherravälde, men den har brett ut sig för mycket och allt den numera kan göra är att söka skydda sina hävdvunna intressen och övergå på defensiven i sin helhetsstrategi. Som motsats därtill har Brezjnev under officiella försäkringar om sin strävan efter ”fred” öppet förklarat: **”Stärkandet av Sovjetunionens ekonomiska och försvarspotential har satt Sovjetunionen i stånd att inleda en aktiv och framgångsrik 'offensiv' på den internationella arenan,**⁴³ och **”vid utformningen av vår utrikespolitik måste vi idag på det ena eller andra sättet räkna med läget på praktiskt taget varje fläck på jorden.”**⁴⁴ Detta betyder faktiskt att Sovjetunionen har beslutat tillämpa en offensiv strategi för att inkräkta på alla andra länders suveränitet och försvaga och tränga undan USA:s inflytande i alla delar av världen i sitt försök att upprätta sin egen världshegemoni.

För det andra. Eftersom den sovjetiska socialimperialismen vid jämförelse är underlägsen i fråga om ekonomisk styrka, är den huvudsakligen hänvisad till militär styrka och hot om krig för sin expansion. Fastän Sovjetunionen ekonomiskt för länge sedan gått förbi den andra rangens imperialistiska länder, är dess ställning alltjämt ogynnsam i förhållande till den mäktiga rivalen

⁴⁰ V I Lenin: *Socialismen och kriget*, Moskva 1955, sid 32.

⁴¹ V I Lenin: ”Krig och revolution”, *Collected Works*, band 24.

⁴² V I Lenin: *Imperialismen och socialismens splittring*, Oktober 1974 (Moskva 1955), sid 19.

⁴³ L I Brezjnev: Tal vid möte för att fira SSSR:s Vetenskapsakademis 250-årsjubileum 7 oktober 1975.

⁴⁴ L I Brezjnev: Rapport till SUKP:s tjugofemte kongress.

och Sovjetunionen har en ekonomisk styrka som ligger under dess behov i strävan efter världshegemoni. Därför rustar Sovjetunionen febrilt och ökar sina krigsförberedelser för att satsa på att få militär överlägsenhet och kunna roffa åt sig naturtillgångar, rikedomar och arbetskraft från andra länder och kompensera sin ekonomiska underlägsenhet. Detta är också den väg som det tsaristiska Ryssland och det fascistiska Tyskland, Italien och Japan beträdde i det förgångna. För närvarande har Sovjetunionen dubbelt så många man i vapen som Förenta staterna och över 400 strategiska kärnvapenbärare fler än Förenta staterna.⁴⁵ Sovjetunionen har långt fler stridsvagnar, pansrade bilar, fältkanoner och annan vapenmateriel på den konventionella sidan. Sovjetunionen står nu med en ”offensiv flotta” med ett sammanlagt tonnage som ligger nära den amerikanska flottans. Enligt uppskattningar i väst har de sovjetiska militärutgifterna stigit på senare år med i genomsnitt fyra-fem procent om året och de upptar i runt tal 12-15 procent av landets bruttonationalprodukt (USA:s militärutgifter motsvarar i runt tal 6 procent av dess BNP). De sovjetiska militärutgifterna för budgetåret 1976 har uppskattats till 127 miljarder dollar, vilket är omkring 24 procent mer än de av USA planerade utläggerna på 102,7 miljarder.⁴⁶ Allt detta visar att Sovjetunionen oundvikligen kommer att tillämpa en offensiv strategi och huvudsakligen tillgripa våld och hot om våld i sin tvekamp med Förenta staterna om världshegemoni.

För det tredje. Den sovjetiska byråkratkapitalistiska gruppen har omvandlat en högt centraliserad socialistisk statsägd ekonomi till en statsmonopolistisk kapitalistisk ekonomi som saknar sin jämlike i något annat imperialistiskt land och har omvandlat en stat under proletariats diktatur till en stat under fascistisk diktatur. Det är därför lättare för den sovjetiska socialimperialismen att omställa hela ekonomin för militärt bruk och militarisera hela statsapparaten. Brezjnev-klickens har avdelat 20 procent av nationalinkomsten för militärutgifter och väsnas om att ”när som helst vara redo att ställa om ekonomin på militärprogrammet”.⁴⁷ Brezjnev-klickens fortsätter att stärka sin statsapparat och strävar efter att spänna det sovjetiska folket framför sin krigsvagn. Den sovjetiska hemliga polisen KGB har blivit ett svärd som hänger över huvudet på folket i Sovjetunionen och många andra länder. De sovjetiska myndigheterna anstränger sig till det yttersta för att förgifta folkets sinnen med militarism och frammana storrysk chauvinism genom massmedier, litteratur och konst, undervisning och andra kanaler. De hyllar systematiskt det tsaristiska Rysslands militära och politiska ledarfigurer och äventyrare som sägs ha gjort ”förtjänstfulla insatser” när de bedrev aggression mot andra länder och de manar öppet till en fortsättning av de gamla tsarernas expansionistiska ”tradition”, så att miljontals människor med en minuts varsel skall kunna drivas till att bli kanonmat i deras nya angreppskrig.

För det fjärde. Den sovjetiska socialimperialismen har uppstått till följd av att det första socialistiska landet i världen urartade. Den kan därför utnyttja Lenins anseende och vifta med ”socialismens” fana för att lura och bedra folk överallt. USA-imperialismen har under lång tid bedrivit en politik för aggression och hegemoni och gång på gång mött motstånd och utsatts för avslöjanden och fördömanden från proletariatet och de förtryckta folken och nationerna över hela världen och alla rättänkande människor, även i USA. Den framstegsvänliga världssopinionen känner redan väl till dess verkliga karaktär och kommer att fortsätta sin kamp emot den. Den sovjetiska socialimperialismen är en ny och uppåtstigande makt som klätt ut sig till ”socialism”. Kampen för att stå emot, avslöja och fördöma den är följaktligen en långt mer krävande sak. Det krävs mödosamma insatser för att hjälpa världens folk att inse dess verkliga natur. Fastän allt fler kommit till insikt om vad Sovjetunionens politik för aggression och hegemoni verkligen är, och färgen på dess officiella påskrift ”socialism” flagnar mer för varje dag, får man inte anta att Sovjetunionen

⁴⁵ Ur ”Military Balance 1977-78” utgiven av Internationella institutet för strategiska studier i London.

⁴⁶ Samma.

⁴⁷ V D Sokolovskij: *Militär strategi*.

fullständigt tappat sin förmåga att bedra. När de sovjetiska ledarna bedriver aggression, intervention, omstörtande verksamhet och expansion, sveper de alltid in sina handlingar i fraser som ”fullföljande av internationella förpliktelser”, ”stöd till nationella befrielseörelser”, ”kamp mot gammal och ny imperialism” och ”värnande av fredens och demokratins intressen”. Det tar en viss tid att känna igen innehållet och Kina har i det avseendet haft sina egna erfarenheter. Det måste medges att den dubbelhet som är säregen för Sovjetunionen, ökar dess särskilda farlighet som imperialistisk supermakt.

Dessa objektiva historiska drag hos Sovjetunionen gör den otvivelaktigt farligare än Förenta staterna som källa till världskrig.

USA-imperialismen har inte förändrats ifråga om sin politik för aggression och hegemoni och inte heller har den minskat sin utsugning eller lättat sitt förtryck av folken inom och utom landet. Därför är de bägge hegemonisträvande makterna, Sovjetunionen och Förenta staterna, båda gemensamma fiender till världens folk. Det råder inget tvivel om detta. Men om vi, trots vad som sagts ovan, ändå skulle likställa de bägge supermakterna och inte framhålla Sovjetunionen som den farligaste anstiftaren av världskrig, skulle vi bara avtrubba världens folks revolutionära vaksamhet och sudda ut vad som är huvudmålet för kampen mot hegemonismen. Således får vi under inga omständigheter spela Sovjetunionen i händerna i dess bedrägerier och komplotter och visa grönt ljus för dess krigsförberedelser och angreppshandlingar.

Länderna och folken i tredje världen utgör huvudkraften i kampen mot imperialismen, kolonialismen och hegemonismen

Länderna och folken i tredje världen utgör huvudkraften i den världsomfattande kampen mot de bägge supermaktens hegemonism och mot imperialismen och kolonialismen. I ett budskap av den 25 oktober 1966 sade ordförande Mao: ”Den revolutionära stormen i Asien, Afrika och Latinamerika kommer med säkerhet att utdela ett avgörande och förintande slag mot hela den gamla världen.” Det var så ordförande Mao vetenskapligt förutsade och högt värderade den roll som folken i Asien, Afrika och Latinamerika skulle spela som huvudkraft i den världsomfattande antiimperialistiska revolutionära kampen.

Vad har vi för skäl att säga så? Alltsedan andra världskrigets slut har de revolutionära folken i Asien, Afrika och Latinamerika och andra områden, som står i främsta ledet i den anti-imperialistiska och antikolonialistiska kampen, för den ena revolutionära väpnade kampen efter den andra och vunnit en rad storslagna segrar som förändrat världens ansikte. Detta har inneburit stor inspiration och starkt stöd för det internationella proletariatet och folken i alla länder i deras antiimperialistiska revolutionära strider. Den segerrika kinesiska revolutionen 1949, segern i det koreanska motståndskriget mot USA:s angrepp och för försvar av fosterlandet 1953, Bandungkonferensen 1955 för afrikanska och asiatiska länder, det egyptiska folkets seger i kriget om Suez-kanalen 1956, segrarna i en rad nationella demokratiska rörelser i Latinamerika från det kubanska revolutionära kriget 1959 till Chiles kamp för demokrati i början av 1970-talet, segern i det algeriska nationella befrielsekriget 1962, de världsomskakande hjältemodiga strider som folken i många asiatiska och afrikanska länder förde på 1960-talet för att uppnå och slå vakt om sitt oberoende, återupprättandet av Kinas rättmätiga plats i Förenta nationerna 1971, de segrar som vanns av folken i Vietnam, Kambodja och Laos i deras krig mot USA:s angrepp och för nationens räddning 1975, de segerrika krigen för oberoende i Guinea-Bissau och Moçambique och de fortgående framstegen i krigen för oberoende i andra länder under 1970-talet, de kraftiga slag som Egypten, Sudan och andra länder tilldelat Sovjetunionens planer att kontrollera och bedriva omstörtande verksamhet, det zairiska folkets framgång i kampen för att slå tillbaka en

invasion av sovjetiska legotrupper 1977, arabländernas och det palestinska folkets ihärdiga motståndskrig och utnyttjande av andra kampformer mot aggression under de två senaste årtiondena, det afrikanska folkets stigande motstånd mot den vita rasismen, fördjupandet av folkens nationella demokratiska rörelser i Sydostasien som utvecklats trots alla hinder, och det oberoende som uppnåtts av över 80 länder i Asien, Afrika, Latinamerika och andra delar av världen under de senaste tre årtiondena alla dessa storslagna segrar var en mäktig kraft som drev fram de revolutionära förändringarna efter andra världskriget. Kolonialsystemet har fallit sönder och samman. USA-imperialismen, den supermakt som uppstod först, har lidit ett historiskt bakslag och den sovjetiska socialimperialismen, den andra supermakten som framträdde på scenen omedelbart därefter, försätter sig nu i samma belägenhet som Förenta staterna.

Tredje världen har blivit huvudkraften i den världsomfattande kampen mot imperialismen, kolonialismen och hegemonismen, och detta har inlett ett nytt läge av aldrig tidigare skådat slag. Hur skall vi värdera det?

För det första. De omkring 3 000 miljoner förslavade människor som utgör det överväldigande flertalet av världens befolkning har skakat av sig eller håller på att befria sig från kolonialismens bojor. Detta innebär att en radikal och historisk förändring har skett i kraftförhållandena mellan klasserna i världen.

Ända sedan nationer för första gången förtrycktes, har de bjudit motstånd mot detta förtryck. Men genom århundradena har detta motstånd med få undantag varit sporadiskt och isolerat. En oerhörd förändring åstadkoms efter Oktoberrevolutionen. I ganska många länder byggdes kommunistiska partier upp och omfattande antiimperialistiska revolutionära strider fördes under ledning av proletariatet och med förbundet mellan arbetare och bönder som främsta stöd. Stora segrar vanns och värdefulla erfarenheter samlades. Men i det stora hela fanns ännu ingen sammanhängande rörelse omfattande alla områden i världen. Andra världskriget påskyndade kraftigt historiens revolutionära förlopp. Ännu idag omfattar tredje världen, bestående av de förtryckta nationerna, de förtryckta länderna och de socialistiska länderna, över 70 procent av världens befolkning. Men läget skiljer sig kraftigt från det Lenin stod inför 1920. Dessa länder utgör idag en världsomfattande antiimperialistisk kraft och är huvudströmmen i den revolutionära kampen i världen. Denna kamp överträffar vida i omfattning och djup, ifråga om resultat och erfarenhet, den kamp som fördes i det förgångna. En mängd länder i tredje världen har nu egna arméer och har i varierande utsträckning undanröjt kolonialismens inflytande. Kina, som består av en femtedel av mänskligheten, har omvandlats från ett halvkolonialt och halvfeodalt land till en stor socialistisk stat. Tillsammans med andra socialistiska länder som håller fast vid att bekämpa imperialismen och hegemonismen, står Kina beslutsamt samman med de andra länderna i tredje världen och har blivit en stor orubblig kraft i tredje världen.

För det andra. Länderna och folken i tredje världen är de som varit utsatta för det mest hänsynslösa förtrycket och de bjuder därför det mest beslutsamma motståndet. Lenin sade: ”. . . **kolonierna har erövrats med eld och svärd** . . .”⁴⁸ Det är likaledes bara med eld och svärd som kolonialfolken kan vinna fullständig frigörelse. Världs imperialismen kan inte utvecklas eller överleva utan att utplundra kolonierna, halvkolonierna och de förtryckta nationerna och länderna. Kolonialfolkens befrielsekamp har skakat och kommer till slut att förgöra den grundval av vilken imperialismen är beroende för att överleva. Det är naturligt att imperialismen för en förtvivlad kamp.

Under de första åren efter andra världskriget hade de flesta av tredje världens länder ännu inte

⁴⁸ V I Lenin: *Socialismen och kriget*, Moskva 1955, sid 13.

uppnått sitt oberoende och en del befann sig i en halvt oberoende ställning. Vid den tiden var deras kamp inriktad på att vinna nationell befrielse och oberoende och den tog främst formen av revolutionär väpnad kamp. Det erkändes då allmänt i världen att de utgjorde huvudkraften i kampen mot imperialismen. Idag bedriver folken i vissa delar av tredje världen alltjämt väpnad kamp för befrielse och oberoende. De står liksom tidigare i främsta ledet i den världsomfattande kampen mot imperialismen och kolonialismen. Det är både det internationella proletariats och världens revolutionära folks heliga plikt att ge dem beslutsamt stöd i deras kamp.

Nu uppstår en ny fråga: Kommer de länder i Asien, Afrika och Latinamerika som vunnit oberoende att fortsätta att vara huvudkraften i kampen mot imperialismen under en rätt lång historisk period? Vårt svar är ja. Ty uppenbarligen står de, fastän de förklarar sitt oberoende, alltjämt inför den allvarliga uppgiften att vinna fullständigt politiskt och ekonomiskt oberoende. Ty i den rasande flodvågen av nationell befrielse har de flesta imperialisterna tvingats ”dra sig bort” från sina forna kolonier och erkänna dessa nya länders oberoende, men närhelst ett tillfälle yppar sig, kommer de att använda sig av alla slags nya knep och metoder för att bevara sitt inflytande. Dessutom finns det nya imperialister eller hegemonister som väntar på att få inta deras plats. Imperialistländerna, särskilt supermakterna, bedriver inte bara en omfattande infiltration i ekonomiskt hänseende i tredje världen, utan utsuger den också hänsynslöst genom att utnyttja sin monopolställning på världsmarknaden till att kontrollera produkterna från de utvecklingsländer som har en ekonomi uppbyggd på monokultur, tvingar ned priserna på primärprodukter och höjer priserna på industrivaror. I politiskt hänseende utnyttjar de en mängd olika metoder för att utsätta de nyligen oberoende staterna för sin kontroll, omstörtande verksamhet och inblandning. Öppet kränker de dessa staters oberoende och suveränitet och försöker på alla upptänkliga vis upppamma underdåniga ja-sägare. I militärt hänseende försöker de, med tanke på att underkuvade tredje världens länder och lägga under sig strategiska naturtillgångar, strategiska områden och strategiska farleder, på alla möjliga sätt att kontrollera vapentillförseln till dessa länder och utbildning och befälsutövning i dessa länders krigsmakter. Dessutom hotar de ofta öppet med våld, företar väpnade invasioner och inleder angreppskrig. Om länderna och folken i tredje världen skall bli oberoende, överleva och utvecklas, har de inget annat val än att föra en ihållande och häftig kamp på liv och död mot imperialismens, framförallt supermakternas, angrepps- och expansionshandlingar. Nya nationella befrielsekrig kommer oundvikligen att bryta ut. Dessa oundvikliga motsättningar och strider mellan tredje världen å ena sidan och imperialismen och supermakterna å den andra bestämmer den roll tredje världen spelar under lång tid som huvudkraften i kampen mot imperialismen och hegemonismen.

För det tredje. Länderna och folken i tredje världen har mycket kraftigt höjt sin politiska medvetenhet och stärkt sin enhet under kampens förlopp. Under de drygt 30 år som gått sedan andra världskriget har många länder i Asien, Afrika, Latinamerika och på andra ställen kommit att inse en djup sanning genom långvarig och mödosam kamp mot imperialismen, och det är att en svag nation kan besegra en stark och en liten nation kan besegra en stor. Detta har inneburit en stor andlig frigörelse och ett stort politiskt språng framåt för hela tredje världen. I sitt välbekanta uttalande av den 20 maj 1970 sade ordförande Mao: **”Otaliga fakta visar att en rättfärdig sak får kraftigt stöd, medan en orättfärdig finner obetydligt stöd. En svag nation kan besegra en stark, en liten nation kan besegra en stor. Folket i ett litet land kan förvisso besegra angrepp från ett stort land, om det bara vågar resa sig i kamp, gripa till vapen och ta sitt lands öde i egna händer. Detta är en historisk lag.”** Detta uttalande av ordförande Mao är lika mycket en vetenskaplig sammanfattning av de huvudsakliga erfarenheter som vunnits av de förtryckta nationerna i deras antiimperialistiska kamp de senaste årtiondena som det utgör en väldig inspirationskälla för alla tredje världens folk. Den historiska huvudtendensen i världen av idag

visar att det inte längre är länderna och folken i tredje världen som fruktar imperialismen och hegemonismen, utan imperialismen och hegemonismen som är rädda för länderna och folken i tredje världen.

Före andra världskriget saknade de förtryckta nationernas antiimperialistiska kamp ofta ett starkt och ihärdigt världsomfattande stöd. Idag är förhållandena annorlunda. Ömsesidigt stöd den tredje världens länder emellan, inbegripet de socialistiska länderna, och mellan krafter som motsätter sig aggression, inbegripet det internationella proletariet, har möjliggjort för tredje världens länder och folk att spela en ännu effektivare roll som huvudkraft i kampen mot imperialismen och hegemonismen. Genom att de oberoende länderna i tredje världen utnyttjar den statsmakt de vunnit, har de fått större utrymme och medel i kampen än tidigare, och de kan oavbrutet stärka sitt samarbete och vidta gemensamma åtgärder. Tredje världens länder har förvandlat viktiga internationella talarstolar till tribunaler mot de imperialistiska supermakterna. De har upprättat internationella organisationer för regionala ändamål eller för att tillgodose speciella intressen genom vilka de förenar sin styrka för att slå vakt om sina gemensamma rättigheter och intressen. De alliansfria staternas rörelse har blivit en viktig kraft i världen i samordningen av sina talrika medlemsländers intressen och i den gemensamma kampen mot hegemonismen. Den har blivit en kraft att räkna med. Växande enhet i kampen har möjliggjort för tredje världens länder att bredda sin antihegemonistiska kamp, föra den på en högre nivå och uppnå större effektivitet. Exempelvis har den kamp som inleddes av de latinamerikanska länderna mot supermakternas hegemoni till havs, den kamp som förs av arabländerna och andra oljeexporterande länder i tredje världen för att försvara rätten till oljan och andra råvaruproducenters kamp åsamkat imperialismen och hegemonismen oväntade och svåra nederlag. Det var otänkbart före andra världskriget att de tidigare så ringaktade länderna i Asien, Afrika och Latinamerika så djärvt skulle ta sitt öde i egna händer och genom kamp återvinna sina rättigheter.

För det fjärde. Om man ser saken i stort, finns inte bara gränser för imperialistländernas förmåga att undertrycka de väldiga områdena i Asien, Afrika, Latinamerika och Oceanien, där tredje världens drygt 120 länder ligger, deras intressen kolliderar också på det ena eller andra sättet i dessa områden. Det ger tredje världens antiimperialistiska revolutionära krafter en gynnsam betingelse för att långfristigt stärka sina krafter. Europa, som är brännpunkten för tvekampen mellan de bägge hegemonisträvande makterna, binder dessas huvudkrafter. Det är därför inte sannolikt att de lyckas bevara någon fast kontroll över särskilt många länder i tredje världen, ty ofta kan de inte lägga under sig ett land utan att förlora greppet om ett annat. Länderna och folken i tredje världen, som höjt sin politiska medvetenhet och stärkt sin enhet i långvarig kamp alltsedan andra världskriget, har börjat medvetet utnyttja denna svaghet hos sina fiender, utnyttja de bägge hegemonialmakternas motsättningar till andra världens länder och motsättningen mellan de bägge hegemonialländerna själva, göra sina egna starka sidor gällande och övervinna alla svårigheter för att oavbrutet driva den revolutionära rörelsen mot imperialismen och hegemonismen framåt.

Arbetarrörelsen i första och andra världens länder och tredje världens antiimperialistiska strider stödjer varandra. Arbetarklassen och de revolutionära massorna i de utvecklade kapitalistiska länderna har vunnit många betydelsefulla segrar i sina hjältemodiga strider, vilka riktat hårda slag mot imperialismen och socialimperialismen och utgjort ett mäktigt stöd åt folken i världen i deras kamp mot imperialismen och hegemonismen. Allteftersom läget utvecklas kommer de att åstadkomma nya uppsving i den revolutionära rörelsen och växa till i styrka i sin kamp för att slå tillbaka monopolkapitalets angrepp, tillvinna sig och olika befolkningsskikt ekonomiska och politiska rättigheter, bekämpa härskarklassens aggressionspolitik och stödja tredje världens kamp mot imperialismen och hegemonismen. Men till följd av den sovjetiska härskarklickens förräderi,

den revisionistiska ideologins spridning och splittringen i arbetarklassens led befinner sig allmänt sett arbetarnas revolutionära rörelse i de utvecklade kapitalistiska länderna för närvarande av tvång i ett stadium av reorganisering och kraftsamling. I dessa länder finns än så länge ingen revolutionär situation för att omedelbart gripa statsmakten. Under sådana omständigheter blir det stöd och den uppmuntran länderna och folken i tredje världen ger arbetarrörelsen i de utvecklade länderna desto viktigare, ju mer aktivt tredje världens länder och folk spelar sin roll som huvudkraften i kampen mot imperialismen och hegemonismen.

Innebär ett erkännande av att tredje världen utgör huvudkraften i kampen mot imperialismen och hegemonismen att det internationella proletariats ansvar och roll i denna kamp på något sätt minskar? Kampen mot de bägge hegemonialmakterna, som är en väsentlig beståndsdel av världsproletariats socialistiska rörelse, är ytterligt mödosam och komplicerad. Proletariatet i alla länder måste anstränga sig att studera och sprida marxism-leninismen, spela den föredömliga rollen av förtrupp i denna kamp, uppfylla sina internationalistiska förpliktelser och ge allt stöd och bistånd till folken i alla länder i deras kamp mot imperialismen och hegemonismen, så att denna kamp kan gå framåt längs en riktig väg och vinna slutgiltig seger. Att tredje världen har blivit huvudkraften i kampen mot imperialismen och hegemonismen reducerar sålunda på intet sätt det internationella proletariats ansvar och roll i denna kamp. När Lenin grundade arbetarnas och böndernas Röda armé, uppbars den främst av fattigbönderna. Innebar det att det ryska proletariats ansvar för Röda armén blev mindre? När Stalin uttalade att bondefrågan är grunden och innehållet i den nationella frågan och att **”bondeklassen utgör huvudarmén i den nationella rörelsen”**,⁴⁹ glömde han då proletariats roll i denna rörelse? När ordförande Mao framhöll att fattigböndernas massor i Kina är **”proletariats naturlige och mest pålitlige bundsförvant och de kinesiska revolutionära krafternas huvudstyrka”**,⁵⁰ betonade han då inte samtidigt det kinesiska proletariats roll i revolutionens sak som helhet? Om någon i de historiska betingelser som råder idag skulle försöka använda det internationella proletariats ledande roll som förevändning för att bilda ett så kallat centrum, som ger order hit och dit åt olika länder i deras antiimperialistiska revolutionära kamp, eller ens försöker underordna denna kamp ett lands privata syften, skulle denne bara skada och undergräva världens folks kamp och handla tvärt emot det internationella proletariats intressen. Detta har erfarenheterna gång på gång visat. Socialimperialisterna kallar organiserande av väpnad intervention och invasion i andra länder med hjälp av legoknektar ett **”uppfyllande av proletariats internationalistiska förpliktelser”**. Detta är ett oförställt bedrägeri som bara kan sluta med ett jämmerligt misslyckande.

Avser vi med att fastslå att tredje världens länder utgör huvudkraften i kampen mot imperialismen och hegemonismen att förneka skillnaderna mellan dessa länder med avseende på deras samhälleliga och politiska förhållanden och deras förhållningssätt i den internationella kampen? De skiljer sig ifråga om socialt och politiskt system, deras ekonomiska utvecklingsnivå är inte enhetlig och det sker ständiga förändringar i det politiska läget i varje land. Härav följer att det ofta inträder förändringar hos dessa länders myndigheter i sättet att förhålla sig till imperialismen och supermakterna och till det egna folket. Av vissa historiska orsaker, och i synnerhet på grund av att imperialisterna och socialimperialisterna hela tiden utsår oenighet mellan tredje världens länder, har vissa konflikter uppstått och även väpnade konflikter inträffat mellan vissa av dem. Men som helhet taget är flertalet av dessa länder för kamp mot imperialismen och hegemonismen. Det finns givetvis strider mellan olika politiska krafter inom tredje världens länder själva. En del människor är revolutionärer som beslutsamt verkar för att genomföra den nationellt

⁴⁹ J V Stalin ”Angående den nationella frågan i Jugoslavien”, *Works*, band 7.

⁵⁰ Mao Tse-tung: ”Den kinesiska revolutionen och KKP”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band II, s 311.

demokratiska revolutionen. Andra är progressiva och mellankrafter av olika slag. Ett fåtal är reaktionärer. Det finns också vissa agenter för imperialismen eller socialimperialismen. Sådana företeelser är oundvikliga så länge det finns klasser, så länge det finns ett proletariat, en bondeklass och en småbourgeoisie och bourgeoisie av skilda slag och en jordägarklass och andra utsugande klasser. Dessa komplicerade förhållanden påverkar emellertid inte det grundläggande faktum att tredje världens länder utgör huvudkraften i kampen mot imperialismen och hegemonismen. När vi betraktar en fråga måste vi först ta ett grepp om dess väsen och huvudsida och se de verkliga resultaten när vi gör hela sammanräkningen. Vilka skillnader i politiska förhållanden som än råder i tredje världens länder, kan de inte förändra den grundläggande motsättningen mellan imperialismen och hegemonismen å ena sidan och länderna och folken i tredje världen å den andra. Inte heller kan dessa skillnader förändra den oemotståndliga historiska tendensen att länder vill ha oberoende, nationer vill ha befrielse och folken vill revolution. Att döma av Asiens, Afrikas och Latinamerikas förtryckta nationers handlingar och allmänna inriktning i de internationella politiska striderna under de senaste tre årtiondena, är de om man ser till deras väsen och huvudsida revolutionära och progressiva och de utgör obestridligt huvudkraften i den världsomspännande kampen mot imperialismen och hegemonismen.

Det socialistiska Kina är en del av den tredje världen. Ordförande Mao har uttalat: **”Kina tillhör tredje världen. Ty Kina kan inte politiskt, ekonomiskt osv mäta sig med de rika eller mäktiga länderna. Kina kan endast höra samman med de förhållandevis fattiga länderna.”**⁵¹

Kina var länge utsatt för ett imperialistiskt förtryck som Kina förde kamp emot. Det socialistiska systemet har nu upprättats i Kina, men landet är i likhet med de andra länderna i tredje världen alltjämt ett utvecklingsland och står inför uppgiften att föra en långvarig och beslutsam kamp mot de imperialistiska supermakterna. Gemensamma erfarenheter, gemensamma uppgifter i kampen och gemenskap ifråga om intressen i det förgångna, nu och i framtiden, avgör att Kina tillhör tredje världen.

Kina har förklarat sig tillhöra tredje världen. Detta är just uttryck för att Kina håller fast vid den socialistiska vägen och slår vakt om de leninistiska principerna. Kunde Lenin möjligtvis ha glömt att Ryssland redan var ett socialistiskt land, när han placerade Ryssland och koloniernas förtryckta nationer i samma kategori? Går det att säga att Lenin med detta ändrade inriktningen mot socialism i Ryssland? Ingalunda. Hans ståndpunkt överensstämde fullständigt med världsproletariatets intressen och han höll kraftfullt fast vid en socialistisk inriktning på utvecklingen i Ryssland. Kina och andra socialistiska länder står idag på samma sida som de övriga länderna i tredje världen och de stöder och hjälper alla varandra och går framåt sida vid sida i kampen mot imperialismen och hegemonismen. I detta har de troget övertagit Lenins stora tanke och utvecklat den vidare.

Ordförande Mao har upprepade gånger manat oss: **”I de internationella förbindelserna bör det kinesiska folket beslutsamt, grundligt, helt och fullständigt göra sig av med stornationschauvinismen,”**⁵² **”behandla alla små främmande länder utan undantag som jämlikar och var aldrig övermodiga”**⁵³ och **”sträva aldrig efter hegemoni”**.⁵⁴ Detta är absoluta krav med grund i Kinas socialistiska system och ordförande Maos proletära revolutionära linje. Kina är idag ett utvecklingsland, det tillhör tredje världen och står vid de förtryckta nationernas sida. I framtiden, när Kina har blivit ekonomiskt utvecklat och ett mäktigt socialistiskt land, kommer det

⁵¹ Ur ett samtal av Mao Tse-tung i februari 1974.

⁵² Mao Tse-tung: ”Till minnet av dr Sun Yat-sen”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band V.

⁵³ Tal av ordförande Mao vid Kinas kommunistiska partis centralkommittés politiska byrås utvidgade möte i april 1956.

⁵⁴ Citerat i kamrat Chou En-lais ”Politisk rapport till Kinas kommunistiska partis tionde nationalkongress”.

alltjämt att tillhöra den tredje världen och fortsätta att stå vid de förtryckta nationernas sida. Den 10 april 1974 förklarade kamrat Teng Hsiao-ping högtidligen vid FN:s generalförsamlings specialsession, på den kinesiska regeringens och det kinesiska folkets vägnar: **”Om Kina en dag skulle ändra politisk färg och förvandlas till en supermakt, om även Kina skulle agera tyrann i världen och överallt utsätta andra för översitteri, aggression och utsugning, bör världens folk stämpla Kina som socialimperialism, avslöja den, bekämpa den och samverka med det kinesiska folket för att störta den.”** Vi skulle vilja ställa frågan: Finns det idag någon annan makt som vågar göra ett så uppriktigt och ärligt uttalande?

Den sovjetrevisionistiska renegatklicken har likväl haft mage att smäda Kina som ett land som ”strävar efter hegemoni” i tredje världen. Sådant skamligt förtal är löjeväckande. Finns det något enda exempel på att Kina eftersträvar hegemoni under alla år av förbindelser mellan Kina och andra länder i tredje världen och i bestämmelserna för det bistånd till dem som Kina efter sin förmåga ger dem? Har Kina någonsin skickat en enda soldat att invadera och ockupera något land? Har Kina någonsin begärt att få en enda militärbas i något land? Har Kina någonsin tilltvingat sig ett öre från något land eller fordrat någon penninglösen för dess frigörelse? Har Kina någonsin i samband med biståndsgivning godtyckligt utdelat befallningar till något mottagarland och krävt att det skall uppföra sig på det ena eller andra sättet gentemot Kina? Ordförande Mao ansåg alltid att **”folken i världen stöder varandra i sina rättfärdiga strider.”**⁵⁵ Vägen från givare till mottagare är aldrig enkelriktad. I sina förbindelser med andra länder i tredje världen har Kina tagit initiativ till och troget iakttagit de välbekanta Fem principerna om fredlig samlevnad och de Åtta principerna för ekonomiskt bistånd till andra länder. Det är ett uppenbart faktum. Den sovjetrevisionistiska renegatklickens fåfänga försök att fördärva de vänskapliga förbindelserna mellan det kinesiska folket och folken i tredje världen, blottlägger bara på nytt dess reaktionära natur. För hegemonisterna finns det synbarligen bara två kategorier människor på jorden, de som utövar hegemoni och de som underkastar sig den. Dessa Lenins likplundrare är sannerligen både ömkliga och närsynta! De begriper inte det enklaste faktum: den stora solidariteten mellan det kinesiska folket och folken i de andra länderna i tredje världen är befast i det blod och den svett de gjutit när de kämpat och arbetat tillsammans och detta kan ingen renegat förstöra.

Andra världen är en kraft med vilken man kan enas i kampen mot hegemonismen

När ordförande Mao behandlade det världspolitiska läget på senare år, betraktade han alltid den andra världens länder som en kraft med vilken man kan enas i kampen mot de bägge hegemonialmakterna. Han sade: **”Vi bör vinna över sådana länder som Storbritannien, Frankrike och Västtyskland.”**⁵⁶

Hur kan det komma sig att andra världens länder utgör en kraft med vilken man kan enas i kampen mot hegemonismen? Skälet är att det har skett en viktig förändring av deras roll i de internationella politiska och ekonomiska förhållandena under de senaste 30 åren.

Genom 20-30 år av kamp mot USA:s kontroll och med samtidigt utnyttjande av de svåra och världsomfattande bakslag Förenta staterna drabbats av i sin angreppspolitik, har de västeuropeiska länderna lyckats förändra det läge som rådde de första åren efter andra världskriget, då det var tvungna att underkasta sig USA:s herravälde. Japan befinner sig i en liknande ställning.

⁵⁵ Ur ett samtal av ordförande Mao vid en mottagning för personligheter och delegater från tolv afrikanska länder och områden 7 maj 1960.

⁵⁶ Ur ett samtal av ordförande Mao i oktober 1970.

Upprättandet av den gemensamma marknaden i Västeuropa, den oberoende politik i olika frågor som fördes av Frankrike under de Gaulle, den passiva och kritiska hållning som intogs av de västeuropeiska länderna gentemot USA:s angreppskrig i Vietnam, Kambodja och Laos, det dollar-centrerade valutasystemets sammanbrott i den kapitalistiska världen och de alltmer skärpta handels- och valutakrigen mellan Västeuropa och Japan å ena sidan och Förenta staterna å den andra — alla dessa fakta markerar upplösningen av det forna imperialistiska lägret, som leddes av Förenta staterna. Visserligen har monopolkapitalisterna i de västeuropeiska länderna, Japan osv tusen och ett band med Förenta staterna och inför hotet från den sovjetiska socialimperialismen måste dessa länder alltjämt lita till USA:s ”skyddsparaply”. Men så länge som USA fortsätter sin kontrollerande politik, kommer de inte att upphöra att kämpa emot en sådan kontroll och för kompanjonskap på jämställd grund.

Den sovjetiska socialimperialismen utgör emellertid idag uppenbarligen den allvarligaste faran för de västeuropeiska länderna, ty Europa är brännpunkten i den sovjetiska strategin för att uppnå världshegemoni. Sovjetunionen har dragit samman sina trupp- och flottstyrkor till Östeuropa och de nord- och sydeuropeiska farvattnen och håller dem grupperade för att inringa Västeuropa. Samtidigt har Sovjetunionen i ökad takt lagt sig till med strategiska områden längs en linje som sträcker sig från Röda havet genom Indiska oceanen via Goda Hoppsudden till Sydatlantens östra stränder och strävar efter att kringskära och inringa Europa och hotar allvarligt de stora kommunikationslinjer som är livsviktiga för Västeuropa. Detta innebär ett allvarligt hot mot de västeuropeiska ländernas säkerhet och tvingar dem att stärka sina försvarskrafter, samordna förbindelserna sinsemellan och bevara och stärka sin enhet, ekonomiskt, politiskt och i försvarshänseende. I Fjärran östern ställs också Japan inför ett allvarligt hot. Den kompakta sovjetiska militära uppladdningen i Fjärran östern är riktad mot Kina, men i främsta rummet mot Förenta staterna och Japan. Sovjetunionen har med våld ockuperat de nordjapanska territorierna och territorialvattnen och utgör ett allt allvarligare hot mot Japan och intensifierar också sin infiltrationsverksamhet där. Detta har väckt stark upprördhet och kraftigt motstånd från alla japanska patriotiska krafter. Även Australien, Nya Zeeland och Kanada har ökat sin vaksamhet mot sovjetisk expansion och infiltration.

På senare år har nya förändringar också ägt rum i förhållandena mellan de västeuropeiska länderna, Japan osv å ena sidan och tredje världen å den andra. Fastän Storbritannien, Frankrike, Västtyskland, Japan osv har strävat efter att bevara sin kontroll och fortsatta utsugning av många länder i tredje världen, med politiska, ekonomiska och andra medel, under nya omständigheter och i nya former, utgör de om man ser till läget som helhet inte längre huvudkraften för herraväldet och förtrycket över dessa länder. I vissa fall tvingas de även i eget intresse att göra vissa eftergifter till tredje världens länder eller ge visst stöd till tredje världens kamp mot hegemonismen eller hålla sig neutrala. Efter 1973 års kamp om oljan, exempelvis, manade länderna inom den västeuropeiska gemensamma marknaden till dialog istället för konfrontation med de oljeproducerande länderna och lade fram vissa rimliga förslag om hur Mellanösternproblemet skulle lösas. I år, då Zaire höll på att slå tillbaka den väpnade invasion som dirigerades av Sovjetunionen, gav Frankrike Zaire visst stöd i underhållstjänsten.

De östeuropeiska länderna har aldrig upphört med sin kamp mot sovjetisk kontroll. Alltsedan den sovjetiska ockupationen av Tjeckoslovakien har folkets motstånd fortsatt att växa. Under 1976 inledde det polska folket omfattande proteströrelser mot att en bestämmelse om förbund mellan Polen och Sovjetunionen skulle införas i den nya grundlagen, och arbetarstrejker och arbetardemonstrationer ägde rum med paroller som ”Vi vill ha frihet” och ”Ut med ryssarna”. Regeringarna i vissa östeuropeiska länder har också mer märkbart visat tendenser att motsätta sig den sovjetiska kontrollen. Öppna klagomål har förekommit i en del artiklar i deras press, som

exempelvis att ”principerna om . . . ömsesidig nytta delvis och i varierande grad blivit kränkta”⁵⁷, det har gjorts uttalanden om att de östeuroepiska ländernas förbindelser med Sovjetunionen ”inte kan bygga på den grunden att det ena socialistiska landet ständigt uppoffrar sig för det andra”,⁵⁸ och att försök att ”samordna allt i praktiken bara kan leda till att 'inget kan samordnas’”.⁵⁹ Krav har också rests som det att man skall ”beakta varje COMECON-lands särskilda intressen”⁶⁰ och bevara en ”oberoende nationell ekonomi”.⁶¹ Allteftersom Sovjetunionen intensifierar sin kamp om världshegemonin, blir Östeuropa en alltmer framskjuten ställning i de sovjetiska förberedelserna till krig mot Västeuropa och Förenta staterna. Den sovjetiska kontrollen och inblandningen i de östeuropeiska länderna med hjälp av Warszawa-pakten har blivit alltmer outhärdlig. Sålunda ökar oron bland de östeuropeiska folken, och deras kamp för att försvara sitt oberoende, sin trygghet och sitt likaberättigande tilltar.

Man måste givetvis inse att vissa länder i andra världen inte utan vidare uppger sin sedan länge rotade utsugning och kontroll av många länder i tredje världen. Det kräver långvarig och mödosam kamp för tredje världen att upprätta förbindelser av jämlikhet och ömsesidig nytta med andra världen. Som redan påpekats är emellertid andra världen utsatt för de bägge hegemonialmakternas inblandning, kontroll och översitteri och för krigshotet från dem, särskilt från Sovjetunionen. Detta har blivit en bister verklighet som kommer att bli än mer påtaglig. Ordförande Mao sade när han förklarade Kinas kommunistiska partis politik gentemot imperialismen under Motståndskriget mot Japan: **”Kommunistiska partiet bekämpar all imperialism, men vi skiljer mellan den japanska imperialismen, som nu begår aggression mot Kina, och de imperialistiska makter som för närvarande inte gör det, mellan den tyska och italienska imperialismen som är Japans allierade och har erkänt 'Manchukuo' och den brittiska och USA-imperialismen som är motståndare till Japan, samt mellan Storbritannien och Förenta staterna av igår, som bedrev en München-politik i Fjärran östern och undergrävde Kinas motstånd mot Japan, och Storbritannien och Förenta staterna av idag vilka har övergett denna politik och nu är för Kinas försvarskrig.”**⁶² Av samma skäl måste länderna och folken i tredje världen beakta den viktiga frågan att de i sin kamp drar en skiljelinje mellan sina nuvarande huvudfiender — de bägge hegemonialmakterna — och andra världens länder. I den gemensamma kampen mot Sovjetunionen och Förenta staterna är det både nödvändigt och möjligt att under givna förutsättningar enas med andra världen.

Eftersom Sovjetunionen betraktar Europa som brännpunkt, kommer länderna i såväl Öst- som Västeuropa att få bära den största bördan av dess angrepp. De står inför det allvarliga problemet att värna om sitt nationella oberoende.

Är det idag i princip riktigt att uppställa parollen om försvar av det nationella oberoendet i utvecklade länder som de i andra världen, särskilt de i Europa? I olika skeden av Europas moderna historia har marxismen-leninismens klassiker förklarat och belagt att krig för att försvara det nationella oberoendet under givna omständigheter inte bara varit tillåtliga, utan

⁵⁷ ”Vissa prisbildningsproblem på den socialistiska marknaden”, den bulgariska kvartalstidskriften *Mezhdunarodni otnoshenia*, (Internationella förbindelser), nr 4/1974.

⁵⁸ ”De internationella socialistiska produktionsförhållandena och principen om fördelning efter arbetsinsats” i den bulgariska tidskriften *Ekonomicheska Misl* (Tankar om ekonomi), nr 8/1975.

⁵⁹ ”COMECON-länderna mot ekonomisk integration” i den ungerska tidskriften *Közgazdasági Szemle* (Ekonomisk revy), nr 9/1974.

⁶⁰ ”Teoretiska problem angående fördjupandet av COMECON-ländernas socialistiska ekonomiska integration”, *Wirtschaftswissenschaft* (Ekonomisk vetenskap), DDR, nr 4/1977.

⁶¹ Samma.

⁶² Mao Tse-tung: ”Om politik”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band II sid 425.

nödvändiga och revolutionära även beträffande Europas utvecklade länder, även då opportunisterna fördömdes för att utnyttja parollen om ”fosterlandsförsvar” för att dölja sitt förräderi mot den proletära internationalismen.

År 1891, då Tyskland stod inför omedelbart hot om angrepp från Ryssland, skrev Engels: **”Den ryska tsarismen är fiende till alla västerländska folk, även till dessa folks bourgeoisie.”**⁶³ **”Om krigsfaran blir större, kan vi säga till regeringen att vi, om man gör det möjligt för oss genom ett anständigt uppträdande, är beredda att understödja den mot den yttre fienden, förutsatt att den för kriget med alla, också revolutionära medel och med hänsynslöshet . . . Det är en fråga om existensen som nation och för oss också om att behålla den ställning och de framtidsutsikter vi tillkämpat oss.”**⁶⁴

När Lenin 1916 bekämpade Andra internationalens opportunisterna för att de stödde den ena eller den andra sidan i det imperialistiska kriget, underströk han hur totalt rätt Engels hade i det uttalande som återgavs ovan⁶⁵ och vidhöll att nationella krig mot imperialismen alltså var möjliga i Europa: **”För det tredje kan man inte ens i Europa anse nationella krig vara omöjliga under imperialismens skede . . . 'detta skede' utesluter ingalunda nationella krig, t ex från de små (låt oss säga annekterade eller nationellt förtryckta) staternas sida mot de imperialistiska makterna, liksom det inte heller utesluter omfattande nationella rörelser i Östeuropa.”** **”Nationella krig mot imperialistiska makter är inte bara möjliga och sannolika, de är oundvikliga, de är progressiva och revolutionära...”**⁶⁶ Lenin framhöll vidare: **”Karakteristiskt för imperialismen är just dess strävan efter att annektera inte blott agrarområden utan även högt utvecklade industriområden ...”**⁶⁷ Han sade också: **”Jag är ingalunda motståndare till krig som förs till demokratins försvar eller mot nationellt förtryck och inte heller fruktar jag ord som 'fosterlandsförsvar' när de syftar på dessa krig eller på uppror.”**⁶⁸

De ovan anförda uttalandena av våra revolutionära lärare visar att för det fall att ett land, det må vara utvecklat eller ej, faller offer för invasion och annektering från en imperialistisk makts sida, är det nationella krig detta land för mot en sådan invasion och annektering ett rättfärdigt krig och borde få det internationella proletariats stöd och bistånd.

På 30-talet, när fascismens krafter härjade, hotet om angreppskrig växte sig allt starkare och det faktiska krigsutbrottet var förestående, uppmanade Kommunistiska internationalen arbetarklassen i alla länder att bygga upp en bred enhetsfront mot fascismen och kriget. När angreppskriget slutligen utbröt, deltog arbetarklassen i alla länder aktivt i försvaret av det nationella oberoendet och kampen mot fascismen och gjorde hjältedådiga insatser för segern i kriget.

Idag står de europeiska länderna inför ett allvarligt hot om invasion och annektering från de sovjetiska socialimperialisterna. Ordförande Mao sade mer än en gång till västeuropeiska länders ledare: **”Sovjetunionen är vilt maktthungrigt och vill lägga sig till med hela Europa, Asien och Afrika.”**⁶⁹ Om de västeuropeiska länderna skulle hamna under de nya tsarernas järnhäl, skulle de degraderas till vasallstater och deras folk till andra klassens medborgare som finge lida

⁶³ F Engels: ”Socialismen i Tyskland”, *Marx-Engels Werke*, band 22.

⁶⁴ ”Engels till A Bebel 13 oktober 1891”, *MEW*, band 38.

⁶⁵ Se Lenins tre brev till Inessa Armand 18, 23 och 25 december 1916, *Collected Works*, band 35

⁶⁶ V I Lenin: ”Om Juniusbroschyren”, *Samlade skrifter i urval*, nionde bandet, sid 187ff (*Collected Works*, band 22).

⁶⁷ V I Lenin: ”Imperialismen som kapitalismens högsta stadium”, *Valda verk*, band I, andra delen, sid 545.

⁶⁸ V I Lenin: ”Öppet brev till Boris Souvarine”, *Collected Works*, band 23.

⁶⁹ Från ett samtal av ordförande Mao i september 1973. Ordförande Mao fällde liknande anmärkningar i sina samtal i november 1973 och april 1975.

under dubbelt förtryck från utländska erövrare och inhemska kapitulanter. Engels yttrade en gång att om Tsarryssland skulle besegra Tyskland, där arbetarrörelsen då var mer framskriden, ”**skulle det betyda kaputt för den socialistiska rörelsen i Europa för 20 år framåt**”.⁷⁰ Engels allvarliga varning måste vi idag ge den allra största uppmärksamhet! Engels' och Lenins yttranden för många årtionden sedan angående det nationella kriget tvingar oss obevekligen att dra liknande lärdomar idag! Många europeiska länder står åter inför problemet att värna om sitt nationella oberoende och arbetarklassen i Europa står åter inför att bevara de ställningar och de framtidsutsikter den redan tillkämpat sig. I dagens Europa är nationella krig mot omfattande angrepp, förslavande och massmord från en supermakts sida inte bara möjliga och troliga; de är oundvikliga, progressiva och revolutionära. Därför måste proletariatet i andra världens länder, samtidigt som de samlar de breda massorna i häftig kamp mot det inhemska monopolkapitalets förtryck och utsugning och för demokratiska rättigheter och bättre levnadsförhållanden, hålla det nationella oberoendets fana högt, stå i främsta ledet i motståndet mot angreppshotet från de bägge supermakterna, särskilt från den sovjetiska socialimperialismen, och under vissa förhållanden enas med alla dem som vägrar underkasta sig supermakternas manipulationer och förslavande och aktivt leda eller delta i kampen. Detta bidrar också till att främja det revolutionära läget i dessa länder.

Marxismen-leninismen har alltid betonat den enorma betydelsen av att vinna mellankrafterna i kampen mot fienden. Tredje världens ansträngningar att upprätta en varierande grad av enhet med andra världens länder riktar ett direkt slag mot de bägge hegemonialmakternas angrepps-, expansions- och krigspolitik, särskilt den sovjetiska socialimperialismens. Med avsiktligt förtal om att de antihegemonistiska krafterna i andra världen skulle vara ”krigshetsare” och ”nationalister” som är motståndare till ”internationalism”, försöker de sovjetiska socialimperialisterna avsiktligt förvirra begreppen och dölja sin verkliga natur som farligaste anstiftare av världs-krig. Är inte det helt uppenbart?

När vi talar om andra världen som en kraft med vilken man kan enas i kampen mot hegemonismen, avser vi givetvis alls icke att stryka ett streck över motsättningarna mellan andra och tredje världens länder och de inre klassmotsättningarna i den andra världens, och inte heller menar vi på minsta sätt att de förtryckta nationernas och folkens kamp mot förtryck och utsugning skall uppges. Världen kan endast gå framåt under kamp, och det är endast genom kamp som enhet kan uppnås. Om man söker enhet genom kamp, kommer den att leva; om enhet söks genom eftergifter vissnar den bort. Denna enhet kan uppnås och gradvis stärkas endast under kamp mot nationellt förräderi, eftergiftspolitik och nykolonialism och under motangrepp mot de reaktionära krafternas angrepp på de progressiva krafterna.

Eftersom andra världens länder står inför ett ökande krigshot från supermakterna, är det nödvändigt att de stärker enheten sinsemellan och sin enhet med tredje världen och andra tänkbara bundsförvanter, för att gå framåt i kamp mot den gemensamma fienden. Enad kamp är den enda riktiga väg på vilken de kan försvara sitt nationella oberoende och sin existens, även om denna stig är beströdd med törnen och inte med rosor.

Bygg bredaste möjliga internationella enhetsfront och omintetgör supermakternas hegemonisträvan och krigspolitik

Världens folks pågående kamp mot de bägge supermakternas hegemonisträvanden och kampen mot supermakternas krigspolitik är två sidor av en och samma kamp. Hegemonism är supermakternas strävan i krig såväl som deras medel att förbereda kriget. Den krigsfara som uppstår ur

⁷⁰ ”Engels till A Bebel 29 september-1 oktober 1891” *MEW*, band 38.

Sovjetunionens och USA:s kampanj om världsherraväldet utgör ett växande hot mot folken i hela världen. Vilken hållning bör vi inta i denna fråga?

Kinas folk och folken i hela världen kräver bestämt fred och motsätter sig ett nytt världskrig. I Kina står vi inför den väldiga uppgiften att påskynda vårt socialistiska uppbygge och modernisera jordbruket, industrin, det nationella försvaret och vetenskapen och teknologin, och vi är därför i trängande behov av en lång fredsperiod. De flesta länder i världen är liksom vi motståndare till krig. Med undantag för ett fåtal krigsgalningar som förgäves försöker behärska världen, vill ingen ha ett nytt krig, vilket utan tvivel skulle medföra en omfattande katastrof för mänskligheten. Som ordförande Mao konsekvent förklarade har vi följande inställning till världskrig: **”För det första är vi emot det, för det andra är vi inte rädda för det.”**⁷¹ När vi säger att vi inte är rädda för kriget, är det inte för att vi tycker om det eller för att vi inte inser vilken förödelse det skulle medföra, utan därför att rädsla inte löser något som helst problem. Dessutom är det vår bestämda uppfattning att människan slutgiltigt kommer att avskaffa kriget och inte tvärtom.

Vilka är då våra uppgifter?

För det första måste vi varna folken för krigsfaran. De bägge supermakterna gör intensiva ansträngningar för att uppåda all sin styrka till krigsförberedelser. Varför? Lenin gav oss svaret för länge sedan: Kriget utgår ur imperialismens själva väsen. **”Innehållet i den imperialistiska politiken är 'världsherravälde' och denna politik fortsättning är det imperialistiska kriget.”**⁷² I sitt samtal 1974 med ledaren för ett land i tredje världen påpekade ordförande Mao: **”I denna värld existerar imperialismen. Ryssland kan enligt vår uppfattning kallas ett socialimperialistiskt land. Detta system alstrar krig. Varken ni eller vi, eller tredje världen vill ha ett världskrig. Inte heller folken i de rika länderna vill ha något världskrig. Sådana saker inträffar oberoende av människans vilja.”**⁷³ Vi tror inte på ödet, men vi anser att historien utvecklas på ett bestämt lagbundet sätt. Eftersom det moderna kriget är en produkt av imperialismen, kan vi avskaffa världskrig endast genom en revolution som omstörtar det imperialistiska systemet. Världskrig kan slutgiltigt avskaffas om en bred social revolution äger rum inom de bägge supermakterna och förvandlar dem till socialistiska länder. En sådan revolution kommer förr eller senare. Eftersom den ännu inte kommit, har vi ingen som helst anledning att minska vår vaksamhet mot världskrig.

Eftersom rivaliteten mellan de bägge hegemoni-strävande makterna ökar, och särskilt emedan socialimperialismen är på offensiven, kommer konflikten mellan dem, när det kommer till kritan, omöjligt att kunna lösas med fredliga medel. Medan denna häftiga rivalitet pågår, kan de bägge supermakterna ibland ingå någon överenskommelse i något bestämt syfte. Ordförande Mao sade: **”De kan komma att uppnå något slags överenskommelse, men jag skulle inte vilja betrakta den som särskilt solid. En sådan är av övergående natur och dessutom bedräglig. Enligt sitt väsen är rivaliteten det huvudsakliga.”**⁷⁴ Sådan rivalitet leder oundvikligt till krig. För närvarande är de faktorer som verkar i riktning mot krig i tydlig tillväxt. De bägge hegemoni-strävande makterna ökar sina krigsförberedelser medan de slår an de gamla slitna tongångarna om ”avspänning” och ”avrustning”. Man frågar sig varför de inte helt enkelt upphör med det och förstör sina väldiga vapenarsenaler. Istället investerar de stora penningssummor i fortsatt utforskning och framställning av nya kärnvapen och projektiler och för att utveckla ännu effektivare och ännu mer dödliga kemiska, biologiska och andra vapen. Deras väpnade styrkor är grupperade så,

⁷¹ Mao Tse-tung: ”Om den riktiga behandlingen av motsättningar inom folket”, *Skrifter i urval*, sid 433.

⁷² V I Lenin: ”En karikatyr av marxismen och den 'imperialistiska ekonomismen’”, *Collected Works*, band 23.

⁷³ Ur ett samtal av ordförande Mao i februari 1974.

⁷⁴ Samma.

att de snabbt kan gå till aktion och de genomför ständiga militära övningar av olika slag. De har vardera dragit samman trupper på hundratusentals man i Centraleuropa. Deras flottor stryker omkring på världshaven och håller varandra under uppsikt. Spioner sänds ut på nya uppdrag, ubåtar inleder nya manövrer och nya satelliter för militära ändamål kretsar i världsrymden. De samlar militära uppgifter och gör sig redo att utplåna varandras krigspotential. Allt detta visar utomordentligt klart att de bägge supermakterna aktivt förbereder sig för totalt krig. Under rådande historiska omständigheter finns ingen möjlighet till bestående fred, och ett nytt världskrig är oundvikligt.

För det andra måste vi göra allt för att intensifiera kampen mot hegemonisträvandena, dvs vi måste kämpa för att uppskjuta krigsutbrottet och samtidigt stärka försvarsförmågan hos folken i alla länder.

De bägge hegemonisträvande makterna förbereder aktivt ett nytt krig för att behärska världen. Denna politik kommer de aldrig att överge — därom får man inte hysa några illusioner. Det kommer dock inte att bli lätt för dem att uppnå detta syfte. De kommer med säkerhet att möta allvarliga svårigheter och hinder. Ett modernt storkrig blir än mindre än tidigare krig en rent militär fråga. Förberedelserna inför det kommer oundvikligen att sammanvävas med faktorer som inrikespolitiska, finans- och ekonomiska faktorer och de yttre förbindelserna. Allteftersom både Sovjetunionen och Förenta staterna ihärdigt förstärker sina kostsamma krigsapparater, måste de skärpa förtrycket och utsugningen av de egna folken, vilket förvärrar motsättningarna i deras ekonomier och de inre motsättningarna mellan de olika klasserna och mellan de olika nationaliteterna. De går till angrepp och expanderar överallt och de utökar sina globala militärstrategiska förberedelseåtgärder och blir därigenom tvungna att inkräkta på andra länders suveränitet och intressen, vilket skärper motsättningarna mellan dem och de berörda länderna och folken. Det är därför helt naturligt att Sovjetunionen och USA under sina krigsförberedelser genomgår en skärpning av sina inre och yttre kriser. Allt detta kommer oundvikligen att kullkasta deras tidsschema för krigets igångsättande.

Ordförande Mao sade: **”Förenta staterna är en papperstiger, ingenting att tro på. Ett stick och luften går ur. Det revisionistiska Sovjetunionen är också en papperstiger.”**⁷⁵ USA-imperialismens politik för världsherravälde har länge stött på tappert motstånd från folken i alla länder. USA gör idag fortfarande sitt yttersta för att skydda sina hävdvunna intressen på alla kontinenter. Det har så mycket att försvara och dess kampfronter är så vidsträckta att det **”försöker fånga tio flugor med tio fingrar”**,⁷⁶ som ordförande Mao uttryckte saken. Följden har blivit att USA har hamnat i en passiv ställning strategiskt sett. Idag är den sovjetiska socialimperialismen på offensiven, men **”i dess offensiv ligger nederlag”**.⁷⁷ När den sovjetiska socialimperialismen griper tag i ett ställe under lång tid med sina angreppsklor, kommer den att avslöjas och kamp kommer att föras mot den. I sin kamp för att vinna kontroll över Europas flanker har den de senaste åren ägnat en stor del av sina resurser åt Medelhavet, Mellanöstern, området kring Röda havet, Afrikas öst- och västkust och Indiska oceanens kustområden, och ändå har den till slut bara råkat ut för en rad vanärande nederlag. Dess ohöljda maktpolitik och kanonbåtsdiplomati har bemötts med växande och omfattande motstånd av världens folk. Sovjetunionen som satsar allt på upprustning och krigsförberedelser upptäcker att **”dess styrka inte räcker till för dess vilda makthunger”** och att den **”inte kan klara av Europa, Mellanöstern, Sydasiens, Kina och**

⁷⁵ Ur ett samtal av ordförande Mao i januari 1964.

⁷⁶ Ur ett samtal av ordförande Mao i oktober 1975.

⁷⁷ Ur ett samtal av ordförande Mao i september 1975.

Stillahavsområdet.⁷⁸

De svårigheter och bakslag som de bägge hegemonisträvande makterna råkar ut för visar att det i dagens utmärkta internationella läge inte bara är så, att världens folk hyser en gemensam önskan att uppskjuta krigsutbrottet genom att intensifiera kampen mot hegemonismen och korsa Sovjetunionens och USA:s krigsplaner, utan att detta också är praktiskt möjligt att genomföra. Världsläget är visserligen oundvikligt, men det kan uppskjutas. För att vi skall vara förberedda på blyxtanfall från krigsanstiftarnas sida måste vårt försvarsarbete grunda sig på möjligheten att ett större krig utbryter tidigare än väntat. Med detta menar vi dock inte att kriget kommer att bryta ut i morgon dag. Medlet för att uppskjuta kriget är inte att hålla långa tal och ingå avtal, vilket vissa personer högljutt predikar, utan att folken i alla länder för en enad kamp mot hegemonisträvandena.

Historien har gång på gång visat att den enhet i kampen som smids av folken i alla länder är huvudkraften när det gäller att besegra krigsanstiftarna. Folken i alla länder måste arbeta hårt och intensifiera sina förberedelser mot anfallskrig materiellt och organisatoriskt, vara vaksamma mot de bägge hegemonisträvande makternas aggressiva och expansionistiska handlingar och beslut samt slå tillbaka dem. Folken måste se till att dessa bägge supermakter inte kränker deras eller något annat lands suveräna rättigheter, inte gör intrång på deras eller något annat lands territorium och territorialvatten eller inkräktar på deras strategiska områden och strategiska kommunikationsleder, och inte använder våld eller hot om våld eller andra manövrer för att blanda sig i deras eller något annat lands inre angelägenheter. Vidare måste de bägge makterna hållas under noggrann uppsikt om de inte skall tillgripa undergrävande verksamhet och utnyttja "biståndsgivning" som förevändning för att genomföra sina militära, politiska och ekonomiska komplotter. Folken måste också se till att dessa makter inte upprättar, utvidgar, delar upp eller lägger sig till med inflytelsesfärer i någon del av världen. Så länge allt detta görs, kommer det att vara omöjligt för de bägge hegemonisträvande makterna att följa sina tidsplaner för världskrigets igångsättande, och världens folk kommer att bli bättre förberedda och befinna sig i ett gynnsammare läge om kriget skulle bryta ut. I detta syfte måste alla länder och folk i tredje och andra världen som hotas av de bägge hegemonisträvande makterna först och främst utveckla en anda av hoppfullhet och stärka sin övertygelse om att supermakterna kan besegras trots all sin skrämselfpropaganda. De får inte ge efter för supermakternas hotelser och aldrig låta sig luras. De måste ihärdigt slå vakt om sitt oberoende, sina intressen och sin säkerhet, främst genom att lita till egna krafter, de måste fördubbla sina ansträngningar att bistå varandra på jämlik basis och enas med alla krafter som kan enas i syfte att genomföra kampen mot hegemonismen till slutet.

För det tredje måste vi fördubbla våra ansträngningar att bekämpa eftergiftspolitik, eftersom den bara kan föra kriget närmare. Vissa personer i väst bedriver idag en eftergiftspolitik gentemot Sovjetunionen. I sin strävan att utarbeta en "idealisk" formel för kompromisser och eftergifter inför sovjetisk expansion och sovjetiska hotelser har vissa personer serverat förslag som "Sonnenfeldt-doktrinen" i det dåraktiga syftet att stilla angriparens aptit eller åtminstone få en frist för egen del. Andra tänker sig att skapa en s k "materiell grund" för fredligt samarbete och förhindra krig med hjälp av stora lån, omfattande handel, gemensamt resursutnyttjande och teknologiskt utbyte. Andra åter hoppas kunna vända Sovjetunionen österut och därmed befria sig själva från den sovjetiska faran på bekostnad av andra länders säkerhet. Men är inte alla dessa patentmediciner ett återupplivande av sådant som tidigare prövats i krigshistorien och befunnits vara helt värdelöst? Kunde München-överenskommelsen att offra Tjeckoslovakien, vilken kokades ihop av Chamberlain, Daladier och deras kumpaner, stoppa eller dämpa den rovgirige

⁷⁸ Ur ett samtal av ordförande Mao i maj 1974.

Hitlers frammarsch? Visserligen gick Hitler österut och härjade i Polen, men marscherade han inte omedelbart därefter västerut och ockuperade Frankrike? Förenta staterna, Storbritannien och Frankrike gav Tyskland och Japan livgivande injektioner genom att ge dem bistånd och lån och sälja krigsmateriel till dem. Men lyckades de med att rädda sig själva? Idag bedrivs sådan verksamhet som de amerikansk-sovjetiska avrustningsförhandlingarna, förhandlingarna om ömsesidiga truppereduceringar i Mellaneuropa och Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen bara ännu mer hektiskt än före andra världskriget. Men har inte krigsfaran i Europa snarare ökat än minskat, trots de allt ivrigare försöken att hålla dessa konferenser igång och ingå överenskommelser? Har inte alla de slag av vapen som installerats på bägge sidor av den europeiska frontlinjen vuxit, istället för att minska i antal? Ju mer bombastiskt avspänningspratet blir och ju mer intensiva försök till eftergifter som görs, desto större blir krigsfaran. Detta är ingen svartmålning. Det är en sanning som gång på gång bekräftas av historien. Det är hög tid för eftergiftspolitikerna att vakna upp.

Om kriget slutligen bryter ut kommer resultatet säkert att bli raka motsatsen till vad krigsanstiftarna önskar. För närvarande tänker var och en av de hegemonisträvande makterna utsätta den andra för ett blixtagrepp som skall förstöra dennas försvarskapacitet i ett slag. Detta mål är dock mycket svårt att uppnå, eftersom bägge två gör så intensiva förberedelser för att förebygga just ett sådant angrepp. Allteftersom kriget drar ut på tiden kommer många förändringar, som de bägge hegemonisträvande makterna inte tagit med i beräkningarna och inte kan kontrollera, att äga rum på olika håll i världen. Under tiden kommer folken i alla länder helt säkert att utnyttja de många tillfällen som uppstår till att organisera krig mot angreppet, och dessa rasande krig går inte att undertrycka. Till slut kommer folken avgjort att kunna sopa bort krigsanstiftarna genom långvariga och förenade insatser. Som ordförande Mao framhöll: **”Om imperialisterna skulle driva fram ett tredje världskrig, skulle helt visst ytterligare flera hundra miljoner övergå till socialismen; därefter blir det inte mycket plats kvar på jorden för imperialisterna; det är också troligt att imperialismens hela system totalt störtar samman.”**⁷⁹ Kort sagt, om någon skulle våga framkalla ett världskrig, skulle han stöta på den mest beslutsamma motståndskamp från hela världens folk, inbegripet folket i hans eget land, och då väntar honom fullständig tillintetgörelse.

År 1968 fastslog ordförande Mao att de sovjetiska revisionisterna och USA-imperialisterna **”har ställt till med så många skändligheter och så mycket ont att de revolutionära folken världen över inte kommer att lämna dem ostraffade. Folken i alla länder reser sig. En ny historisk epok av kamp mot USA-imperialismen och sovjetrevisionismen har inletts.”**⁸⁰ Idag växer de krafter i världen som bekämpar de bägge supermakternas hegemonism och de bygger upp den bredaste internationella enhetsfront. Främst i denna enhetsfront står de socialistiska länderna sida vid sida med det internationella proletariatet. De avslöjar och bekämpar beslutsamt de bägge hegemonisträvande makternas angrepps- och krigspolitik och stödjer de förenade ansträngningarna från alla länder och folk, utsatta för supermakternas hot och angrepp. Den tredje världens länder och folk för en kompromisslös kamp mot supermakterna för att slå vakt om sitt oberoende, sin suveränitet och sin säkerhet. Den politiska medvetenheten hos folken i första och andra världen ökar och de utvecklar många slag av kamp mot de bägge hegemonisträvande makterna. Andra världens länder utvecklar kampen mot Sovjetunionens och USA:s kontroll, särskilt mot Sovjetunionens krigshot, och de har visat en allt starkare tendens att enas inbördes och med den tredje världen. Allt detta visar på att huvudströmmen i det nuvarande internationella

⁷⁹ Mao Tse-tung: ”Om den riktiga behandlingen av motsättningar inom folket”, *Skrifter i urval*, sid 433.

⁸⁰ Ur ordförande Maos telegram till de albanska ledarna 17 september 1968.

lägets utveckling är ökad kampenhet mellan alla krafter i världen mot de bägge hegemoni-strävande makterna. Denna huvudström vittnar allteftersom tiden går mer och mer om riktigheten i ordförande Maos teori om treindelningen av världen och dess styrka som vägledande princip för det internationella proletariatet och världens folk i uppbygget av bredaste möjliga internationella enhetsfront mot hegemonismen.

Det internationella proletariatets konsekventa revolutionära politik har varit att skapa bredaste möjliga enhetsfront i den världsomfattande revolutionära kampen för att slå mot huvudfienden. Lenin lärde oss: **”En mäktigare motståndare kan man besegra endast genom den största kraftansträngning och ovillkorligen endast under det mest noggranna, omsorgsfulla, försiktiga och skickliga utnyttjande av varje, även den minsta 'spricka' mellan fienderna, varje intressemotsättning mellan de skilda ländernas bourgeoisie, mellan skilda grupper eller slag av bourgeoisie inom de enskilda länderna — och likaså av varje, även den minsta möjlighet att erhålla en massbundsförvant, låt vara en tillfällig, vacklande, ostadig, opålitlig, villkorlig. Den som inte förstått detta, han har heller inte förstått ett dyft av marxismen och av den moderna vetenskapliga socialismen överhuvud.**”⁸¹ Proletariatets och de undertryckta nationernas revolutionära erfarenheter har upprepade gånger visat att de som rätt tillämpar denna politik kan samla massornas miljoner och åter miljoner till en mäktig revolutionär armé, som koncentrerar sitt angrepp mot huvudfienden och segrar i revolutionen. Den som motsätter sig denna politik kan endast driva över de krafter, som kunde ha vunnits över, till fiendeläget, fylla fiendens led och därmed döma revolutionen till nederlag.

Den sovjetrevisionistiska renegatklicken har illvilligt förtalat uppbygget av en internationell enhetsfront mot de bägge hegemoni-strävande supermakterna och kallat det ”ett uppbygge av militärpolitiska block och allianser med imperialisterna och alla de andra reaktionärerna”.⁸² Sådana falska anklagelser bevisar indirekt riktigheten i vår politik. Denna renegatklick är livrädd för att världens folk skall utnyttja enhetsfrontens mäktiga revolutionära vapen för att ta itu med dem. Därför tar de till skenrevolutionära fraser för att förleda de revolutionära folken att tillämpa den stängda dörrens politik. Denna politik för att avisa allianser är inte ny för Kinas kommunistiska parti eller för det kinesiska folket. Strax före motståndskriget mot Japan kritiserades den skarpt av ordförande Mao. Han påpekade: **”Sektierismens taktik däremot är de konungliga isolationisternas taktik. Sektierismen bara 'driver fisken ut på djupt vatten och sparvarna in i snåren', och den kommer att driva massornas miljoner och åter miljoner, denna mäktiga armé, över till fiendens sida, vilket han säkert kommer att jubla över.**”⁸³ Ordförande Maos kritik av den stängda dörrens politik stöddes helhjärtat av hela det kinesiska folket. Däremot ställde sig trotskisterna upp och angrep den och baktalade Kinas kommunistiska partis politik av antijapansk nationell enhetsfront genom att kalla den ”en 'enhetsfront' av byråkrater, politiker, krigsherrar och t o m folkets bödlar”, genom att påstå att den ”överger klasständpunkten” osv. Vår store tänkare Lu Hsun slog huvudet på spiken när han avfärdade dem med orden: ”Er 'teori' är verkligen mycket mer upphöjd än herr Mao Tse-tungs och andras, ja, den befinner sig högt uppe i himlen medan deras är nere på jorden. Men hur lovvärda sådana bemödanden än må vara, är det tyvärr just vad de japanska angriparna önskar sig. Därför är jag rädd för att 'teorin' kommer att ramla ned från himlen och hamna på jordens smutsigaste ställe . . . Jag vill påminna om att er upphöjda teori inte kommer att välkomnas av det kinesiska folket och

⁸¹ V I Lenin: ”Radikalismen — kommunismens barnsjukdom”, *Valda verk*, band II, andra delen, sid 412, (*Valda verk i tre band*, Moskva 1975, sid 315f.)

⁸² Den sovjetiska tidskriften *Kommunist* nr 12/1975.

⁸³ Mao Tse-tung: ”Om taktiken mot den japanska imperialismen”, *Valda verk av Mao Tse-tung*, band I, sid 164.

att ert uppträdande går rakt emot det kinesiska folkets nuvarande uppfattning av moral.”⁸⁴ När vi idag på nytt läser Lenins, ordförande Maos och Lu Hsuns skarpa uttalanden, känner vi då inte att de är vassa svärd som träffar de sovjet-revisionistiska renegaterna rakt i hjärtat?

De krafter runt om i världen som formerar sig mot supermakterna lägger stor vikt vid ordförande Maos teori om tre världar. Varför? För det första därför att denna teori inger det internationella proletarietet och folken i de socialistiska länderna ett oerhört självförtroende och gör det möjligt för dem att klart iaktta de viktigaste förhållandena mellan de tre krafterna — vi själva, våra vänner och våra fiender — i dagens värld och få en klar bild av den slutliga segern i kampen mot imperialism och hegemonism och av kommunismens seger. För det andra inger denna teori massorna och länderna i den tredje världen ett oerhört självförtroende och får dem att inse sin egen väldiga styrka; den får dem att inse att de i sin kamp inte bara åtnjuter pålitligt stöd från de socialistiska länderna och det internationella proletarietet och solidaritet från folken i första och andra världen, utan att de också i viss utsträckning kan samarbeta med andra världens länder och dra fördel av motsättningarna mellan de bägge supermakterna. För det tredje inger denna teori inte bara första och andra världens folk stort hopp, utan visar också vägen för alla de politiska krafter i andra världen som strävar efter att slå vakt om statssuveräniteten och ett överlevande som nation undan de bägge supermakternas angreppshot. Kort sagt är denna teori mäktig därför att den står i överensstämmelse med världspolitikens objektiva förhållanden och belyser mänsklighetens ljusa framtid.

Ordförande Mao fäste alltid stora förhoppningar vid folken i alla länder. Han sade att ”**massan av det sovjetiska folket och av partimedlemmarna och kadreerna är bra, de vill revolution, och det revisionistiska väldet kommer inte att vara länge.**”⁸⁵ Vid ett annat tillfälle sade han: ”**Jag hoppas mycket av det amerikanska folket.**”⁸⁶ På tal om det japanska folket sade ordförande Mao: ”**Även om kampens väg är slingrande, är framtiden ljus för det japanska folket.**”⁸⁷ Under ett samtal med personligheter från Afrika och Latinamerika påpekade han: ”**Vi tillhör alla samma front och vi måste sluta oss samman och stödja varandra.**” ”**Världens folk är våra vänner, inbegripet folket i Förenta staterna.**”⁸⁸ Det är uppenbart att ordförande Mao med ”världens folk” först och främst avser det internationella proletarietet.

För mer än hundra år sedan påpekade den proletära världsrevolutionens stora lärare Marx och Engels i *Det kommunistiska partiets manifest*: ”**Den /bourgeoisin/ producerar framförallt sin egen dödgrävare.**”⁸⁹ För att kunna fullgöra sin historiska uppgift att begrava det kapitalistiska system som är upphov till världskrigen, måste det internationella proletarietet göra sitt yttersta för att bygga upp, befästa och utvidga en internationell enhetsfront mot Sovjets och USA:s hegemonsträvanden och helt och fullt uppfylla sin roll som ryggraden i denna enhetsfront. Marx och Engels sade: ”**De /kommunisterna/ kämpar för uppnåendet av arbetarklassens omedelbart näralliggande mål och intressen, men de representerar inom den nuvarande rörelsen samtidigt rörelsens framtid.**”⁹⁰ Seger i den världsomspännande kampen mot hegemonismen och seger i det internationella proletariets kamp för socialism och kommunism är identiska, ifråga

⁸⁴ Lu Hsun: ”Svar på ett brev från trotskisterna”, *Samlade verk*, band 6.

⁸⁵ Mao Tse-tung: Tal vid Kinas kommunistiska partis centralkommittés utvidgade möte i arbetskonferensen 30 januari 1962.

⁸⁶ Ur ett samtal av ordförande Mao i december 1970.

⁸⁷ Ur ett samtal av ordförande Mao med vänner från Japan, *Folkets Dagblad* 8 oktober 1961.

⁸⁸ Ur ett samtal av ordförande Mao med fackförenings- och kvinnodelegationer och representanter från 14 latinamerikanska och afrikanska länder och områden, *Folkets Dagblad* 4 maj 1960.

⁸⁹ Marx Engels: *Det kommunistiska partiets manifest*, Oktober 1976, sid 36.

⁹⁰ Samma, sid 59.

om de grundläggande intressena. Kapitalismen befinner sig i det imperialistiska stadiet, i vilket den är döende och ruttnande, och de bägge supermakterna har med sina blodbesudlade händer redan ohjälpligt fastnat i det nät de själva lagt ut över världen. Den dag är inte avlägsen då det internationella proletariatet, bourgeoisins dödgrävare, tillsammans med de undertryckta folken och nationerna, vilka är deras nära bundsförvanter, kommer att spränga sina bojor och vinna en hel värld åt sig.

Proletärer och undertryckta nationer i hela världen, förena er! Alla länder som utsätts för de bägge hegemonisträvande makternas angrepp, inblandning, kontroll, omstörtande verksamhet och översitteri, förena er! Segern tillhör folken i alla länder som bekämpar de bägge hegemonisträvande supermakterna, Sovjetunionen och Förenta staterna!

Referenser

Den ”irländska frågan”

I sitt brev 1870 till S Mayer och A Vogt nämnde Marx den ”irländska frågan”, vilken gällde förhållandet mellan den nationella befrielsekampen på Irland och den proletära revolutionen i England.

Irland var Englands första koloni. År 1789 utbröt ett uppror under ledning av De förenade irländarnas sällskap. Det slogs emellertid ned. År 1801 annekterade England Irland och Det förenade kungadömet Storbritannien och Irland upprättades.

När Marx skrev det ovan nämnda brevet pågick det irländska folkets nationella befrielsekamp mot den engelska kolonialismen. De engelska kolonialisternas hänsynslösa förtryck och utsugning fick till följd att massor av irländska bönder runinerades och tvingades lämna sitt fosterland och utvandra till Förenta staterna och England. Resultatet blev att den engelska arbetsmarknaden fick ett överskott på arbetskraft, och de engelska arbetarnas löner kunde på så sätt pressas ned. Till följd av de engelska härskande klassernas lögnpropaganda och ansträngningar att åstadkomma splittring, delades arbetarklassen i England i två sinsemellan fientliga läger: de engelska och de irländska proletärerna. **”Denna antagonism är hemligheten bakom den engelska arbetarklassens vanmakt, trots dess organisation. Den är kapitalistklassens hemliga medel för att hålla sig kvar vid makten.”** (”Marx till S Mayer och A Vogt”, *Marx and Engels on Britain*).

Detta skrev Marx trettio år efter det han i *Kommunistiska manifestet* ställde den militanta parollen ”Arbetare i alla länder förena er!” Proletariatets revolutionära förbund är förutsättningen för dess befrielse. Ändå förelåg i detta avseende många problem som det brådskade med att lösa. År 1870 uttryckte Marx uppfattningen att det inte var tillräckligt med endast proletärernas förbund, att proletärerna också måste ingå ett förbund med de förtryckta folken och nationerna för att vinna sin befrielse. På 1870-talet hade England redan blivit kapitalets metropol och den makt som kontrollerade världsmarknaden. England var också det viktigaste landet för arbetarnas revolution. Därför uppmanade Marx Internationella arbetarassociationen att påskynda den sociala revolutionen i England; det var den viktigaste uppgiften. Och enda sättet att påskynda den sociala revolutionen i England var att göra Irland självständigt. Marx vände sig också till Internationalen med uppmaningen att den öppet skulle ställa sig på Irlands sida och göra de engelska arbetarna medvetna om att för dem **”Irlands frigörelse inte är en fråga om abstrakt rättvisa eller humanitär känsla, utan den första förutsättningen för deras egen sociala frigörelse”**. (Samma).

Polens självständighet

Mot 1700-talets slut delades Polen vid tre tillfällen av Preussen (Tyskland), Österrike och Tsarryssland och underkuvades fullständigt genom den tredje delningen 1795. Det polska folket hade sedan dess med oförminskad kraft fortsatt kampen för nationellt oberoende. En mängd underjordiska organisationer förde kampen inom landet; utomlands deltog polska patrioter i exil aktivt i striden för fosterlandets befrielse.

Upproret i Warszawa i november 1830, vilket är känt över hela världen, innebar ett hårt slag mot de tsaristiska ockupanterna. Samtidigt spred sig också kampen för ett självständigt och enat Polen i de områden som ockuperades av Preussen och Österrike.

Marx och Engels ägnade sig vid upprepade tillfällen mycket ingående åt den polska frågan.

Citatet från Engels är hämtat ur ett tal han höll vid ett internationellt möte på 17-årsdagen av upproret i Warszawa 1830. Engels lade tonvikten vid att Polen och Tyskland hade gemensamma intressen och att demokrater i båda länderna borde förena sina krafter i att störta den tyska feodalaristokratin.

Åren 1848 och 1849, efter den borgerligt demokratiska revolutionens utbrott i Europa, försökte Tsarrysland, som vid den tiden var ett bålverk för de reaktionära krafterna på kontinenten, med våld krossa revolutionen i olika länder. Marx och Engels analyserade konkret de nationellt demokratiska rörelsernas tillstånd i dessa länder, det inbördes förhållandet mellan de olika politiska krafterna och förhållandet mellan Polens kamp för oberoende och den europeiska revolutionen. De uppmanade arbetarklassen att delta i revolutionen och enas med de progressiva demokraterna och förklarade att de västeuropeiska arbetarpartierna måste alliera sig med Polen i dess kamp på liv och död mot den gemensamma fienden, det tsarryska väldet. Lenin framhöll just detta: **”Marx är känd för att ha understött Polens självständighet därför att detta låg i den euro-peiska demokratins intresse i dess kamp mot tsarismens makt och inflytande, eller för att uttrycka det klarare, mot dess maktfullkomlighet och reaktionära inflytande.”**

Wilhelm II

Kaiser Wilhelm, det tyska kejsardömets sista kejsare och Wilhelm I:s sonson, besteg tronen 1888. Under hans tid som kejsare utvecklades Tyskland till ett mäktigt imperialistiskt land med en industriproduktion som endast överträffades av Förenta staternas. Detta kejsardöme, vars handlingar bestämdes av bourgeoisins och junkrarnas (storgodsägarnas) intressen, förde en expansiv militaristisk utrikespolitik, förberedde krig och utövade i ökad utsträckning aggression och expansion i avlägsna länder.

För att göra sig gällande i kampen mot de äldre imperialistmakterna om världsherraväldet, framkallade de tyska imperialisterna under Wilhelm II:s ledning första världskriget (1914-18). I november 1918 utbröt revolution i Tyskland och Wilhelm II tvingades abdikera och fly till Holland, där han levde i landsflykt. Han dog 1941.

Suezkrisen

Suezkanalen sammanbinder Medelhavet och Röda havet. Den grävdes mellan 1859 och 1869 av det egyptiska folket i dess eget land. Men Suezkanalkompaniet som administrerade kanalen kontrollerades av brittiska och franska kolonialister. Den var ett redskap för västliga imperialister — framförallt brittiska — för att utöva aggression mot Egypten och Mellanöstern. I juli 1956 beslöt den egyptiska regeringen att nationalisera Suezkanalkompaniet och riktade därmed ett kännbart slag mot den imperialistiska aggressionspolitiken. Denna motgång kunde Storbritannien och Frankrike inte tåla och de utövade påtryckningar på Egypten i ett försök att få till stånd en ”internationalisering” av kanalen. Då Storbritannien och Frankrike inte lyckades lura med Egypten på detta, slog de sig i oktober samma år samman med Israel och inledde ett anfallskrig mot Egypten.

Förenta staterna drog efter krigsutbrottet nytta av den besvärliga situationen Storbritannien och Frankrike försatt sig i, blandade sig aktivt in i händelserna i Mellanöstern och ”stodde” FN:s resolution om eld upphör och utsändande av säkerhetsstyrkor till kanalzonen för att försöka tränga undan Storbritannien och Frankrike från Egypten och inta deras plats.

De brittiska, franska och israeliska truppernas angrepp mötte heroiskt motstånd från Egyptens folk. Med stöd av världens folk, i synnerhet arabfolken, drev det egyptiska folket 22 december 1956 de sista brittisk-franska angriparna från sitt territorium.

Münchenöverenskommelsen

Denna överenskommelse undertecknades i München i september 1938 av Storbritanniens premiärminister Chamberlain och Frankrikes premiärminister Daladier tillsammans med de tyska och italienska fascistledarna Hitler och Mussolini.

Omedelbart före andra världskrigets utbrott och strax efter annekteringen av Österrike, hotade de omätliga tyska fascisterna öppet att sluka också Tjeckoslovakien, ett litet europeiskt land. Under förevändning att en del av det tyska folket bodde i Sudetdelen av Tjeckoslovakien, drog Hitler samman stora truppstyrkor vid gränsen och hotade att invadera landet. Storbritannien, Frankrike och de andra imperialistiska länderna inbillade sig att de skulle kunna rädda sig själva genom att offra Tjeckoslovakien och rikta de tyska fascisternas aggression österut mot Sovjetunionen, som på den tiden var ett socialistiskt land. Detta var bakgrunden till Münchenöverenskommelsen.

Överenskommelsen innehöll åtta artiklar varav de viktigaste slog fast att Tjeckoslovakien inom en närmare fastställd tidsperiod till Tyskland skulle avträda Sudetlandet och de sydliga delar av Tjeckoslovakien som gränsade till Österrike och till Tyskland utan kompensation överföra de militära installationer, industri- och gruvföretag och transportmedel som fanns inom dessa områden, och att Storbritannien, Frankrike, Tyskland och Italien skulle ”garantera” att det territorium som härefter återstod inte skulle invaderas.

Den brittiska och franska eftergiftspolitiken minskade inte krigsfaran, utan bidrog tvärtom till att öka de tyska fascisternas arrogans och aggressionslusta. Efter att i november 1938 ha ockuperat Sudetlandet, invaderade de tyska fascisterna i mars 1939 hela Tjeckoslovakien som var allierat med Storbritannien och Frankrike; och därmed hade de utlöst andra världskriget.

Sonnenfeldtdoktrinen

Helmut Sonnenfeldt, rådgivare åt USA:s utrikesdepartement under president Ford, uttryckte i ett tal sin syn på USA:s relationer till Sovjetunionen. Dessa synpunkter brukar kallas för ”sonnenfeldt-doktrinen”.

I december 1975 sammankallade USA:s dåvarande utrikesminister Kissinger ett möte i London med USA:s ambassadörer i Europa. Vid mötet höll Sonnenfeldt ett tal som handlade om USA:s politik gentemot Östeuropa. Han sade: ”Det är ett beklagligt historiskt misslyckande att sovjetledarna inte lyckas vinna Östeuropas lojalitet, eftersom Östeuropa ligger inom deras naturliga intressesfär.” Han tillade att det för USA:s del ”var omöjligt att hindra Sovjet från att bli en supermakt”. ”Vår politik måste vara att eftersträva en utveckling mot att relationerna mellan Östeuropa och Sovjet bildar en organisk helhet”, ”så att relationerna Sovjet-Östeuropa inte förr eller senare exploderar och förorsakar ett tredje världskrig”. Enligt samstämmiga uppgifter från pressen i USA är Sonnenfeldts uttalande en ”trogen återspegling” av före detta utrikesministern Kissingers syn på utrikespolitiken.

Omedelbart efter det att talet publicerats i pressen i mars 1976, utsattes det för hårda angrepp såväl i USA som i Europa. Det framhölls att Sonnenfeldt med sin ”organiska” formel avsåg att förmå de östeuropeiska länderna att uppge oberoende och suveränitet för att stärka Sovjets inflytande i Östeuropa i utbyte mot ”stabilitet” i Europa. Detta var ett exempel på supermakternas önskan att ”indela” Europa i ”intressesfärer” och en vidareutveckling av den eftergiftspolitik USA fört gentemot Sovjetunionen efter Helsingforskonferensen 1975.

Revolutionerna i Turkiet, Persien och Kina

När Lenin 1913 talar om revolutionerna i Turkiet, Persien och Kina, åsyftar han de omfattande

nationellt demokratiska revolutionära rörelserna i Asien efter den borgerligt demokratiska revolutionen i Ryssland 1905.

Med den turkiska revolutionen åsyftar Lenin den borgerliga revolutionen i Turkiet 1908-09. Under åren 1905-07 utvecklades bland folk av icke-turkiskt ursprung en rörelse för nationell befrielse mot imperialistisk aggression och mot sultan Abdul-Hamid II:s envælde. Revolter förekom här och där inom de turkiska arméerna och bland bönderna i Makedonien utbröt ett omfattande gerillakrig. Dessa resningar bland folk av alla nationaliteter skakade den reaktionära regimen i det Ottomanska riket i grunden. År 1908 vann ungturkarna som företrädde bourgeoisins intressen stöd från en del av sultanens arméer. Med dessa arméer satte de igång ett väpnat uppror och tvingade sultanen att utfärda ett dekret om att återinföra konstitutionen och hålla parlamentsval. Men när ungturkarna väl kommit till makten svek de sina löften till folket och vidtog en rad reaktionära åtgärder för att undertrycka de revolutionära krafterna. År 1909 iscensattes en inte helt framgångsrik kontrarevolutionär kupp till förmån för sultanen. Abdul-Hamid II avlägsnades och Muhammed V fick bestiga tronen. Ungturkarna bildade en ny regering.

Med den persiska revolutionen åsyftar Lenin den borgerliga revolutionen i Iran mellan 1905 och 1911. Iran förvandlades under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet till en halvkoloni på grund av imperialistisk aggression från Storbritannien och Tsarryssland. Under inflytande av ryska revolutionen 1905 reste sig folket i landets norra del i kamp mot imperialismen och krävde frihet och demokrati. Den revolutionära rörelsen spred sig över hela landet och resningar förekom vid upprepade tillfällen såväl bland bönderna som bland befolkningen i städerna. Under trycket från den folkliga kampen tvingades de härskande till eftergifter och gick med på att upprätta en konstitutionell monarki.

Med den kinesiska revolutionen åsyftar Lenin revolutionen 1911 under Tung Meng Huis (Revolutionära förbundet) ledning. Ledare för Tung Meng Hui var doktor Sun Yat-sen. I denna revolution störtades chingdynastin.

Det antifascistiska lägret

Den ekonomiska rivaliteten på 1930-talet skärpte rivaliteten mellan imperialistländerna. Två maktblock bildades; det förra bestående av Storbritannien, Förenta staterna och Frankrike, det senare av Tyskland, Italien och Japan. Det senare förvandlades till ett fascistiskt block i ett försök att återuppdelna världen genom krig. Detta block började — rusigt av makthunger — frenetiskt upprusta och förbereda sig för krig; det blev upphovet till ett nytt imperialistiskt krig. Svaga länder och nationer föll offer för dessa länders aggression. För att slå vakt om sina egna intressen förde Storbritannien, Frankrike och Förenta staterna en eftergiftspolitik gentemot deras aggression och expansionism. Under 1938-39 slukade Tyskland Österrike och Tjeckoslovakien. I september 1939 anföll Tyskland Polen. Storbritannien och Frankrike tvingades förklara Tyskland krig och drog därmed upp ridån för andra världskriget. Hitler inledde utan förvarning sitt blixtkrig mot Sovjetunionen. Världen såg då uppkomsten av det antifascistiska lägret bestående av Sovjetunionen, Förenta staterna, Storbritannien, Frankrike, Kina och många andra länder. I sin gemensamma kamp besegrade dessa länder slutligen de fascistiska axelmakterna Tyskland, Italien och Japan.

”Internationell arbetsfördelning”

”Internationell arbetsfördelning” är ett begrepp som revisionisterna i Sovjetunionen uppfunnit för att utplundra och suga ut ”broderländerna” i vad de kallar den ”socialistiska gemenskapen”. Bestämmande för vad medlemmarna i ”gemenskapen” ska och inte ska producera i enlighet med

den ”internationella arbetsfördelningen” är, enligt renegatklicker i Kreml, de ”mest gynnsamma naturliga och ekonomiska förutsättningarna” i respektive land. I själva verket är det det sovjetiska statsmonopolkapitalets behov som avgör produktionens fördelning. Sovjetledarna utnyttjar den ”internationella arbetsfördelningen” till att tvinga vissa COMECON-länder att förse Sovjetunionen med råvaror (mineraler och jordbruksprodukter) och låta andra förädla dessa varor för den sovjetiska ekonomins behov. Enligt principerna för den ”internationella arbetsfördelningen” kan produkter som ett medlemsland har såväl behov av som förutsättningar att producera ändå inte produceras i detta land om de inte innefattas av ”arbetsfördelningen”. Omvänt måste ett medlemsland tillverka produkter som uppräknas i ”arbetsfördelningen” även om landet ifråga inte har behov av stora kvantiteter av produkterna. Sovjetunionen själv är dock inte underkastad dessa restriktioner.

”Planerad samordning”

”Planerad samordning” innebär att ett COMECON-lands ekonomiska utvecklingsplan måste ”samordnas” med Sovjetunionens utvecklingsplan innan den slutligt fastställs. Detta berövar i själva verket COMECON-länderna rätten att upprätta egna planer. Sedan 1956 har Sovjetunionen ”samordnat” fyra femårsplaner med COMECON-länder. För närvarande har den ”samordnat” långtidsplaner för perioden 1976-80. Genom denna ”samordning” kontrollerar Kreml medlemsstaternas nationella ekonomier i fråga om såväl utvecklingens inriktning, hastighet och proportioner som lokaliseringen av investeringar och tillgången på bränsle och råmaterial. På så sätt underkastas dessa länders ekonomier fullständigt sovjetekonomin.

”Multilateral integration”

”Multilateral integration” är en ny form för den sovjetiska socialimperialismens utplundring och dominans av ”broderländerna”. På senare år har den allt intensivare upprustningen och krigsförberedelserna tillsammans med den ensidiga utvecklingen börjat uttömma Sovjetunionens resurser såväl finansiellt och materiellt som med avseende på den inhemska tillgången på arbetskraft. Genom att utnyttja de östeuropeiska ländernas behov av bränsle och råvaror har Sovjetunionen fått dem att skuldsätta sig och skyr nu inga medel för att tvinga dem att öppna gruvor och bygga fabriker för Sovjetunionen i utbyte mot bränsle och råvaror från Sovjetunionen. Enligt ”planen för samordning av åtgärder för multilateral integration” vilken antogs vid det 29:e COMECON-mötet 1975, ska tio ”integrations”-projekt, varav åtta belägna i Sovjetunionen, byggas ”gemensamt” under fem år. Enbart för dessa åtta projekt måste de östeuropeiska länderna förse Sovjetunionen med fyra miljarder rubel och mängder av maskinell utrustning, byggnadsmaterial, konsumtionsvaror och arbetskraft.

”Strukturell integration”

Efter tjeckoslovakieninvasionen 1968 kom de sovjetiska socialimperialisterna dragande med en politik för ”ekonomisk integration” vilken enligt Kreml skulle utvecklas från en låg till en hög nivå. I det inledande skedet omfattar denna ”ekonomiska integration” endast vissa delar av ekonomierna i det ”socialistiska lägrets” medlemsstater, delar vars produktionsstruktur ska ”förvandlas särskilt snabbt”. Under 1990-talet ska denna ekonomiska integration nå det höga stadiet, den ”strukturella integrationens” stadium. Under denna period ska de i den ”ekonomiska integrationen” deltagande ländernas ”enhetliga ekonomiska struktur” och ”förenade nationellt ekonomiska system” grundat på gemensam produktion och planering gradvis ta form. Vad allt detta egentligen kommer att innebära är att dessa länder kommer att fullständigt berövas rätten att suveränt bestämma över sin industri- och jordbruksproduktion, över hela sin nationella ekono-

miska struktur, och att de måste underkasta sig kolonialmakten Sovjetunionens diktat. ”Strukturell integration” är faktiskt endast ett annat uttryck för kolonisation.

”Internationellt socialistiskt ägande”

Sedan 1970-talets början har de sovjetiska socialimperialisterna högljutt predikat ”gemensamt ägande” eller ”internationellt socialistiskt ägande” inom den ”socialistiska gemenskapen”. Den härskande klicken i Sovjetunionen har försäkrat att ”motsättningar har uppstått mellan enationsägandet och den alltmer internationella karaktären hos produktivkrafterna”. För att lösa dessa motsättningar, resonerar de, är det därför nödvändigt att åstadkomma ett ”gemensamt ägande” inom ”gemenskapen”. Det sovjetkontrollerade COMECON har bildat ett antal ”samägda internationella bolag”, bland dem det internationella samägda atominstrumentbolaget och det internationella samägda textilmaskinbolaget. Sovjetunionen har det avgörande inflytandet över allt väsentligt i dessa ”samägda bolag” och kontrollerar på så sätt medlemsstaternas nyckelindustrier.

Spetsbergen

Spetsbergen är en bergig ögrupp i Norra ishavet med en yta på 62 000 kvadratkilometer. Öarna är rika på naturresurser. Utöver olja och naturgas innehåller de fem miljarder ton kol av hög kvalitet.

Spetsbergen har ett strategiskt läge vid den sovjetiska marinens farled mellan Murmansk och Nordatlanten.

Enligt Paristraktaten som 1920 signerades av mer än fyrtio stater, bland dem Förenta staterna, Storbritannien, Frankrike och Sovjetunionen, tillförsäkrades Norge ”fullständig och absolut suveränitet” över ögruppen. År 1925 avgav Norge en offentlig förklaring att ögruppen var ett administrativt område under norsk jurisdiktion. På grund av militära och ekonomiska behov har emellertid Sovjetunionen på senare år gjort allt för att roffa åt sig öarna och gör anspråk på del i gemensam administration av dem. Detta helt oberättigade krav har naturligtvis avvisats av Norge. Sovjetunionen har inte kunnat förlika sig med detta och har under förevändning att Paristraktatens signatärmakter åtnjuter vissa ekonomiska rättigheter över öarna sänt mer personal till öarna för militära och administrativa ändamål och därmed vid upprepade tillfällen brutit mot norsk lag och kränkt Norges suveränitet; ja, Sovjet har till och med sänt stora helikoptrar att flyga över öarna — allt detta i ett försök att tillvälla sig dem genom att skapa ett fullbordat faktum. Sovjetunionens hegemonistiska handlingar har mött stark opposition från Norges regering och folk.

Bandungskonferensen

Bandungskonferensen hölls i april 1955. I konferensen deltog 29 asiatiska och afrikanska länder av vilka fem — Burma, Ceylon (Sri Lanka), Indien, Indonesien och Pakistan — stod som garant. Den kinesiska delegationen leddes av premiärminister Chou En-lai. Bandungskonferensen var den första internationella konferens som sammankallats av länder i Asien och Afrika, länder som nu kunde bestämma över sina egna öden, utan kolonialmakternas deltagande. På konferensen diskuterades den nationella suveräniteten, kampen mot kolonialismen, freden och samarbetet i världen, ekonomiskt och kulturellt samarbete mellan deltagarländerna och en rad andra frågor. Tack vare ansträngningar från Kina och en majoritet av deltagarländerna omintetgjordes imperialistiska sabotageförsök mot konferensen och den asiatisk-afrikanska konferensens slutkommuniké antogs enhälligt. I kommunikén förklarades att kolonialismen var ett ont som måste utplånas utan dröjsmål; och den rekommenderade att de tio principerna för fredlig samexistens (en utvidgning av de fem principerna för fredlig samexistens) skulle läggas till grund

för den fredliga samexistensen, vänskapen och samarbetet mellan de berörda länderna. Konferensen återspeglade en anda av enhet mellan de asiatiska och afrikanska länderna mot imperialismen och kolonialismen i deras försök att vinna och försvara sitt nationella oberoende och befrämja vänskapen mellan folken i olika länder. Den har sedan dess kommit att kallas ”bandungandan”. Konferensen bidrog i hög grad till att stärka och utveckla de nationella befrielseströrelserna i Asien och Afrika.

Geopolitik

Detta är en reaktionär doktrin som hävdar att tillväxten och utvecklingen av ”staten som organism” är en ”lag i sig själv”. I överensstämmelse med detta har en stat behov av att lägga under sig andra länders territorier för att utvidga sina gränser och skaffa sig *Lebensraum* (livsrum). Geopolitiken ger imperialismen en ”teoretisk” grund för att bedriva angreppspolitik och sträva efter att utöka sitt välde.

Geopolitiken uppenbarade sig för första gången i Europa omkring det senaste sekelskiftet och vann utbredning i Tyskland på 30-talet. När nazisterna övertog makten, fick den officiell sanktion som ”det nationalsocialistiska partiets världsåskådning”. Den letade sig snart fram till Japan, där de japanska militaristerna utnyttjade den som teoretisk grund för att koka ihop vad de kallar ”Storöstasiens omsesidiga välståndssfär”. Den används i manipulativt syfte som teori också idag av Sovjetunionen och Förenta staterna i tvekampen om världshegemoni.

Herrarna i Kreml hävdar att produktivkrafternas utveckling nu gått ”utöver nationsgränserna” och har fört fram ett program för ”ekonomisk integration” för att ”avlägsna gränserna”. De verkar målmedvetet för att upprätta en ”mellanstatlig ekonomisk integrerad enhet”, vars egentliga syfte är att lägga andra länders territorier till det sovjetiska. Detta avslöjar de sovjetiska socialimperialisterna som inbitna lärjungar i geopolitikens skola.

Andra internationalen

Andra internationalen bildades vid en internationell socialistkongress i Paris 14 juli 1889, ungefär sex år efter Karl Marx död. Under ledning av Friedrich Engels fullföljde Andra internationalen i stort sett den marxistiska linjen, sammanslöt arbetarklassens led, kämpade mot anarkismen, spred marxismen i stor omfattning och främjade tillväxten av arbetarorganisationer och arbetarrörelsen i olika länder. Efter Engels' död 1895, grep revisionisterna med Eduard Bernstein och Karl Kautsky i spetsen ledningen i Andra internationalen, vilket förklarar dess urartning. Under de efterföljande åren förde det ryska bolsjevikpartiet, som leddes av Lenin, kompromisslösa strider mot revisionisterna, enades med vänstern i olika länder och höll marxismens och den proletära internationalismens revolutionära fana högt. I och med Första världskrigets utbrott 1914 låg Andra internationalens olika högersocialdemokratiska ledarfigurers förräderi mot proletariatets revolutionära sak i öppen dager. Genom att stödja bourgeoisin i sina egna länder i det imperialistiska kriget urartade de till socialchauvinister. Detta förorsakade så småningom Andra internationalens sammanbrott.

Den kommunistiska internationalen

Den kommunistiska internationalen, eller Tredje internationalen, var ett internationellt organ som förenade världens kommunistiska partier och kommunistiska organisationer. Efter första världskrigets utbrott hade revisionisterna, som tillvällat sig ledningen i Andra internationalen, ytterligare avslöjats. På enad front med de revolutionära vänsterkrafterna i olika länder förde Lenin en oavslutlig kamp mot dessa figurer. Den 2 mars 1919 hölls under hans ledning Kommunistiska internationalens första kongress i Moskva, vid vilken Tredje internationalen officiellt förklarades

grundad. Under de 24 åren från sitt grundande till sin upplösning försvarade Tredje internationales marxism-leninism och hjälpte arbetarklassens framskridna element i alla länder att organisera revolutionära marxist-leninistiska partier. Den stödde Sovjetunionen, den första socialistiska staten i världen, gav bistånd åt befrielseströrelserna i österns förtryckta nationer och bedrev en internationell kamp mot fascismen. De alltmer komplicerade förändringar som ägde rum såväl i olika länder som i den internationella kampen, gjorde att det under andra världskriget blev omöjligt att få den rådande organisationsformen att motsvara det nya lägets krav. Med enhälligt godkännande från kommunistpartierna i alla länder förklarade sig därför Kommunistiska internationales upplöst 10 juni 1943.

Det internationella valutasystemet uppbyggt på dollarn

Det dollar-centrerade internationella valutasystemet som rådde i de kapitalistiska länderna under efterkrigstiden fungerade på följande sätt: (1) Det officiella guldpris som fastställdes av Förenta staterna 1935 (35 dollar per uns) godtas av alla länder och deras centralbanker är berättigade att få sina dollar inväxla i guld till det fastställda officiella priset; (2) Dessa länders valutor definieras i förhållande till dollarn; (3) När väl dessa valutors värden fastställts, får de inte förändras utan godkännande från Internationella valutafonden, dvs en fastställd växlingskurs måste gälla. I detta system sammanbinds dollarn direkt med guldet och tjänar sålunda, likvärdigt med guld, som den standardvaluta efter vilken växlingskursen mellan olika valutor fastställs. Härav beteckningen ”internationellt valutasystem uppbyggt på dollarn”.

Detta valutasystem inrättades på konferensen i Bretton Woods 1944 och underlättade för USA:s monopolkapital att få in USA på en väg av angrepp och expansion utomlands. Till följd av de stora förändringarna i styrkebalansen inom den kapitalistiska världen i början av 70-talet och den ständigt fördjupade dollarkrisen, ”frikopplades” andra kapitalistiska länders valutor en efter en från dollarn och började flyta gemensamt eller var för sig. Förenta staterna var inte längre i den ställningen att kunna hålla fast vid det officiella guldpriset i dollar och upphörde med att växla ut guld mot dollar. Det dollar-centrerade internationella valutasystemet upplöstes så småningom.

Handelskrig

Handelskrig är ofta förekommande mellan de kapitalistiska länderna i deras häftiga kamp om världsmarknader.

De traditionella formerna för handelskrig är prissänkningar för att dumpa varor på utländska marknader och upprättande av tullmurar för att skydda hemmamarknaderna.

På senare år har handelskriget emellertid tagit sig andra former. Till skydd för hemmamarknaden har exempelvis andra murar än tullmurar upprättats mot inflödet av utländska varor. Det är bland annat restriktioner ifråga om mängd och sortering av utländska varor, villkor för deras försäljning på hemmamarknaden och stränga krav ifråga om teknik, hygien och förpackning. För exportens del har man lättat på vissa kontrollåtgärder, förbättrat villkoren för exportkrediter och vidtagit finansåtgärder för exporten, såsom exportunderstöd, bonussystem och skattelättnader för vissa områden. Alla dessa åtgärder syftar till att öka konkurrenskraften på den utländska marknaden. Dessutom används kapitalexporten som medel för att främja varuexporten. Alltsedan 1974-75 års kris bröt ut, har handelskriget skärpts mellan de kapitalistiska länderna på grund av de krympande utlandsmarknaderna.

Valutakrig

Valutakrig är en strid på kniven mellan de kapitalistiska länderna om kontrollen över finans- och

världsmarknaderna. Valutakrigets innebörd och de former det tar sig varierar från en tid till en annan. Alltsedan 60-talets början har det förts huvudsakligen som en strid för och emot USA-dollararnas dominerande ställning mellan länder som på ena sidan representeras av Frankrike och på den andra av Förenta staterna. Efter det dollar-centrerade internationella valutasystemets sammanbrott yttrade sig detta valutakrig tydligast i de kapitalistiska ländernas strävan att tvinga ner sina egna valutors växelkurser eller förmå rivaliserande länder att öka sina. Detta sker för att exporten skall främjas och expandera och en gynnsammare ställning på världsmarknaden uppnås. Valutakriget är förknippat med handelskriget och investeringskriget och kommer att pågå med oförminskad styrka så länge den häftiga tävlan om utlandshandel och utlandsinvesteringar pågår.

”Manchukuo”

”Manchukuo” var det namn den japanska imperialismen gav åt den marionettregim den upprättade efter att 1931 ha invaderat och ockuperat provinserna Liaoning, Kirin och Heilungkiang i nordöstra Kina.

Den 18 september 1931 inledde Japan ett omfattande angrepp på nordöstra Kina. Chiang Kai-sheks förrädarklick förde en politik av icke-motstånd. Stora delar av provinserna Liaoning och Heilungkiang hamnade under japansk ockupation.

I syfte att stärka sitt välde över nordöstra Kina kokade de japanska imperialisterna ihop det så kallade ”Manchukuo” i Changchan 3 februari 1932 och insatte Ching-dynastins siste kejsare Pu Yi som ”härskare”. I mars 1934 omdöptes ”Manchukuo” till ”Kejsardömet Mandsjuriet”.

De japanska imperialisterna hade dragit härjande fram över nordöstra Kina. Samtidigt som de officiellt kallade sig ”Manchukuo” begick de bestialiska massmord på kinesiska patrioter och plundrade Kina på dess rika naturtillgångar. Under ledning av det kinesiska kommunistpartiet och den Förenade antijapanska armén bjöd folket i nordöstra Kina ett modigt motstånd genom gerilla-krigföring. Det kinesiska folkets Motståndskrig mot Japan kröntes 1945, med seger och det så kallade Manchukuo-riket sopades bort och hamnade i historiens soptunna.

München-politiken i Fjärran östern

Medan Hitlertyskland var i färd med att skärpa sin aggression i Europa efter München-överenskommelsen, som undertecknades i september 1938, inledde den japanska imperialismen hänsynslösa angrepp mot centrala och södra Kina. Den amerikanska och den brittiska imperialismen fruktade att Japans samarbete med Nazi-Tyskland skulle skada deras intressen i Fjärran östern och gjorde därför 1938 och återigen under 1939 en rad försök att sammankalla en internationell Stilla havs-konferens, för att försöka tvinga Kina att ge upp inför Japan och få till stånd en uppgörelse med den japanska imperialismen genom att offra Kina. **”Den så kallade Stillahavs-konferensen skulle bli ett Österns München, en förberedelse för att förvandla Kina till ett nytt Tjeckoslovakien”**. Storbritanniens och USA:s manövrer för att slå sig ihop med Japan i Fjärran östern var en företeelse som liknade Storbritanniens, Frankrikes, Tysklands och Italiens sammansvärjning i München, varför termen ”Fjärran österns München” myntades.

Imperialismens ojämna utveckling

Lagen om imperialismens ojämna utveckling är en viktig del av Lenins lära om imperialismen. Han framhöll: **”Ojämn ekonomisk och politisk utveckling är en absolut lag hos kapitalismen.”** Denna lag bekräftades ytterligare sedan kapitalismen inträtt i imperialismens stadium.

Under det kapitalistiska systemet tvingas samhällets produktion ut i ett tillstånd av anarki på grund av den privata kapitalistiska äganderätten till produktionsmedlen och den häftiga tävlan om

profiterna. Den naturlige följeslagaren till detta är en ojämn utveckling mellan kapitalistiska företag och mellan kapitalistiska länder. Under den icke-monopolistiska kapitalismens period var denna ojämna utveckling mycket långsam. Men med det imperialistiska stadiets inträde, skärptes kapitalismens grundläggande motsättningar, tävlan intensifierades under monopolets välde och anarkin i produktionen blev efterhand allt svårare. Detta gjorde den ojämna utvecklingen kapitalistländerna emellan allt mer uttalad. Dessutom orsakade omfattande kapitalexport skiljaktigheter i utvecklingstakt emellan imperialistländerna. Återkommande och fördjupade ekonomiska kriser drabbade olika länder i varierande omfattning, ett omfattande utnyttjande av vetenskapens och teknologins senaste utveckling påskyndade utvecklingstakten i vissa länder, krigen mellan imperialistmakterna för en nyuppdelning av världen förändrade också maktfördelningen dem emellan — vilket allt oundvikligen skärpte makternas inbördes ojämna ekonomiska och politiska utveckling till den grad att det blev möjligt för ett imperialistiskt land som utvecklats sent att snabbt hinna ifatt och gå förbi de gamla imperialistmakterna. Förändringen i maktbalansen mellan olika länder har skärpt kampen för en nyuppdelning av världen och gjort krig mellan dem oundvikligt.

Alltsedan andra världskrigets slut har USA-imperialismen varit på väg utför, och vissa väst-europeiska länder som lyckades komma på fötter igen har utvecklats snabbt. Sovjetunionen, som urartat till ett socialimperialistiskt land, har inbegripits i rivaliserande kamp med USA-imperialismen om världshegemonin. Dessa förändringar är tydliga yttringar av imperialistmakternas ojämna ekonomiska och politiska utveckling. Man kan med säkerhet säga att en ytterligare utveckling av denna olikmässighet mer än någonsin förr kommer att skärpa motsättningarna mellan imperialistländerna och i synnerhet skärpa tävlan om världsherraväldet mellan de bägge supermakterna, Sovjetunionen och Förenta staterna, och ytterst leda till utbrottet av ett nytt världskrig.

Emiren av Afghanistan höll fast vid monarkin

Ahmad Shah besteg tronen 1747 och lång tid därefter förblev Afghanistan en konstitutionell monarki (som senare skulle ändra namn till republik).

Under tiden 1838 till 1919 inledde den brittiska imperialismen tre angreppskrig mot Afghanistan. När det tredje kriget utbröt 1919, reste sig emir Amanullah, stödd av stammarna, till motstånd mot angriparna. Vid samma tid hotades den brittiska imperialismens välde i norra Indien av stamuppror i gränsområdena. I augusti 1919 såg sig Storbritannien nödsakad att underteckna ett eld upphör-avtal med Afghanistan och erkänna dess oberoende och frihet.

Stalin anförde exemplet Afghanistan för att illustrera en anmärkning han gjorde i *Om leninismens grunder* 1924. Han sade: ”Under det imperialistiska förtryckets förhållanden förutsätter den nationella rörelsens revolutionära karaktär alls inte att det ovillkorligen måste finnas proletära element i rörelsen, att det måste finnas ett revolutionärt eller republikanskt program för rörelsen, en demokratisk grundval för rörelsen. Den afghanska emirens kamp för Afghanistans oavhängighet är objektivt sett en *revolutionär* kamp, trots emirens och hans anhängares monarkistiska tänkesätt, ty denna kamp försvarar, upplöser och undergräver imperialismen...”

Kinas åtta principer för ekonomiskt bistånd till andra länder

I slutet av 1963 och början av 1964 företog premiärminister Chou En-lai en rundresa och avlade vänskapsbesök i 14 länder i Asien, Afrika och Europa. Under rundresan angav premiärminister Chou, i överensstämmelse med ordförande Maos konsekventa teser, åtta principer som är vägledande för Kinas ekonomiska bistånd till andra länder:

1. Den kinesiska regeringen grundar sig alltid på principen om jämlikhet och ömsesidig nytta vid biståndsgivning till andra länder. Den betraktar aldrig sådant bistånd som en ensidig allmosa utan som någonting ömsesidigt.
2. Vid biståndsgivning till andra länder respekterar den kinesiska regeringen strikt mottagarländernas suveränitet och fäster aldrig några villkor vid biståndet eller begär några privilegier.
3. Kina ger ekonomiskt bistånd i form av räntefria lån eller lån till låg ränta och utsträcker när så är nödvändigt gränsen för återbetalning, för att så långt möjligt lätta på mottagarländernas börda.
4. Vid biståndsgivning till andra länder är den kinesiska regeringens syfte inte att göra mottagarländerna beroende av Kina, utan att hjälpa dem att stegvis komma in på självtillitens och den oberoende ekonomiska utvecklingens väg.
5. Den kinesiska regeringen gör sitt bästa för att hjälpa mottagarländerna att bygga projekt som kräver mindre investeringar och ger snabbare avkastning, så att mottagarländernas regeringar kan öka sin inkomst och ackumulera kapital.
6. Den kinesiska regeringen levererar utrustning och materiel av högsta kvalitet och egen tillverkning till världsmarknadspris. Om den utrustning och den materiel som levererats av den kinesiska regeringen inte motsvarar avtalad specifikation och kvalitet, åtar sig den kinesiska regeringen att byta ut dem.
7. Vid varje särskild teknisk biståndsgivning skall den kinesiska regeringen ombesörja att personalen från mottagarlandet helt lär sig behärska den aktuella tekniken.
8. De experter som skickas ut av Kina för att hjälpa till i uppbygget i mottagarländerna skall ha samma levnadstandard som experterna i mottagarlandet. De kinesiska experterna har inte tillåtelse att framställa några särskilda krav eller åtnjuta några särskilda bekvämligheter.

Det polska folkets proteströrelser

Den 10 februari 1976 antog *sejmen* (riksdagen) ändringsförslag till den polska författningen, vilka varit föremål för arbete under fem år. En bestämmelse om ett polsk-sovjetiskt förbund infördes i utkastet. Det fanns ingenting om detta i den ursprungliga författningen av år 1952. De polska myndigheterna, som givit vika inför trycket från Sovjetunionen, föreslog att lydelse som "Polen tillhör den socialistiska gemenskapen och kommer för all framtid att vara förbundet med Sovjetunionen trogen" skulle inskrivas i den nya grundlagen. Detta utlöste omedelbart ett starkt motstånd bland den polska allmänheten. Myndigheterna bombarderades av protestbrev. I en kraftigt formulerad protestpetition undertecknad av 54 intellektuella uttalades att de makthavande inte fick glömma Polens "tragiska erfarenheter" att tre gånger i historien blivit delat. Undertecknarna framförde som sin uppfattning att om en bestämmelse angående politiskt förbund med en grannstat ensidigt infördes i författningen, skulle det folkrättsligt bindande försätta Polen i en ställning av stat med begränsad suveränitet. Vissa andra uttalade varningen att om Polens utrikespolitik grundade sig på ett förbund mellan Polen och Sovjetunionen, skulle det ge Sovjetunionen bemyndigande att utsätta Polen för en intervention, på samma sätt som vid invasionen av Tjeckoslovakien 1968. Det polska folkets protestkampanjer tvingades myndigheterna till eftergifter. Slutligen inskrevs i den nya grundlagen bara ordvändningar i stil med att stärka "vänskapen och samarbetet med SSSR och andra socialistiska stater".

Nationella krig fortfarande möjliga i Europa

Efter första världskrigets utbrott urartade de höger-socialdemokratiska partiledarna i de krigförande länderna till socialchauvinister. Med "fosterlandsförsvaret" som förevändning gav de

sina egna regeringar fanatiskt stöd i det imperialistiska kriget. Lenin kritiserade detta hårt och bekämpade det beslutsamt. En stridsskrift som fick namnet *Junius-broschyren* publicerades illegalt i Tyskland 1916. Den handlade om krigets problem och vederlade myten om att kriget skulle vara ett krig för nationell befrielse och visade att det var ett orättfärdigt imperialistiskt rövarkrig från Tysklands såväl som från de andra stormakternas sida. Detta var också riktigt. Men samtidigt ansåg broschyren att nationella krig inte längre var möjliga i imperialismens epok. Och detta var fel. Samtidigt som Lenin fastslog att *Junius-broschyren* var ”**ett utmärkt marxistiskt arbete**”, kritiserade han dess felaktiga tes att ”nationella krig inte längre är möjliga”. Lenin gjorde en detaljerad analys och åberopade talrika historiska fakta för att bevisa att nationella krig var oundvikliga inte bara i kolonierna och halvkolonierna, utan att ”**även i Europa nationella krig i den imperialistiska epoken inte kan betraktas som omöjliga.**”